

FRYMBURSKÉ OZVĚNY

Tříkrálová sbírka 2024

Každý rok mne znovu potěší a naplní radostí to, kolik lidí a dětí chce pomoci se sbírkou a nést lidem požehnání.

Nedávno jsem viděla v televizi pořad, kde se ptali lidí na ulici, co si představují pod slovem požehnání. Někteří to vyjadřovali jako přát dobro, přát vše nejlepší a někteří přemýšleli, kdo nebo co bylo pro ně požehnáním v jejich životě. A já vám všem chci dnes podě-

kovat za pomoc s organizací, i za to, že nám otevíráte dveře i srdce. Děkuji za úsměvy a krátká setkání, kdy si přejeme "požehnání" do příštího roku a samozřejmě děkuji i za peníze, které plní naše pokladničky, a potom smysluplně pomáhají nést dobro dále.

Letos se vybralo v Novém Hrádku 54 936,- Kč. Všem vám moc děkujeme!

Olga Langrová

Zpráva o činnosti městyse za rok 2023

Znáte to. Rok uteče jako voda a my si pak říkáme, jak je to možné, že je tak rychle pryč, a přemýšlíme, co že jsme to vlastně všechno stihli nebo i nestihli. Proto každoročně spatřuje světlo světa tato zpráva, která ve stručnosti rekapituluje činnost našeho městyse v uplynulém roce.

Vodní hospodářství

V průběhu roku se provozovatel vodovodního a kanalizačního řadu VAK Náchod zaměřil na drobné opravy a údržby stávajících zařízení. Zejména se jednalo o opravy propadlých šachtových a vodovodních uzávěrů. Ze strany městyse byla prováděna běžná údržba čistírny odpadních vod a opravy silničních vpustí v našem majetku. V rámci intenzifikace čištění odpadních vod byly zahájeny projekční práce čistírny odpadních vod pro základní školu. Městys je zásoben vodou z Polické křídové pánve, a i v nejušších obdobích je její vydatnost stále stabilní. S VAK Náchod začala jednání ohledně snížení počtu požárních hydrantů a nutnosti zajištění jiných zdrojů požární vody.

Odpadové hospodářství

Není náhodou, že v loňském roce se náš městys v rámci soutěže Odpadový Oskar v kategorii obcí do 1000 obyvatel umístil na třetím místě v Královéhradeckém kraji. Tato soutěž vyhodnocuje množství směsných odpadů, které vyprodukují občané jednotlivých obcí (čím méně, tím lépe). Vyhlášovatel soutěže Arnika (česká nezisková organizace, která spojuje lidi usilující o lepší životní prostředí) odpadové hospodářství městyse uvádí jako příklad dobré praxe a popisuje jej takto: „Městys má jednu z nejnižších produkci směsného komunálního odpadu mezi obcemi

do 1000 obyvatel a dosahuje vysoké úrovně recyklace. Celý systém odpadového hospodářství městyse je nastaven velmi dobře, jak s ohledem na nakládání s odpady, tak s ohledem na ekonomiku systému. Chválíme i způsob a rozsah osvěty a komunikace s veřejností. Gratulujeme. Třídění odpadů v Novém Hrádku je dlouhodobě na vysoké úrovni. Přispívá k tomu i to, že za odpady domácnosti neplatí paušál na hlavu, ale že hradí skutečně vyvezený odpad. Domácnosti platí také za uložení objemného odpadu. Díky dobrému nastavení celého systému obec již dnes bez problému plní požadavek nové legislativy v roce 2025 třdit 60 % komunálních odpadů.“

Do barevných kontejnerů se třídí papír, plasty, sklo bílé a barevné, textil a rostlinné oleje, do pytlů se třídí PET láhve a nápojové kartony. Kovy, bioodpad a objemný odpad se třídí do velkoobjemových kontejnerů. Sběr nebezpečných odpadů probíhá 2x ročně. Zajištěn je i zpětný odběr baterií a elektroodpadu. Dlouhodobě se osvědčila spolupráce se základní školou.

Potěšující je i skutečnost, že v rámci soutěže Čistá obec Královéhradeckého kraje náš městys získal Speciální cenu Kolektivního systému ASEKOL za nejvyšší výtěžnost zpětného odběru elektrozařízení v červených stacionárních kontejnerech v přepočtu na jednoho obyvatele.

Výskyt černých skládek nebyl v okolí Nového Hrádku zaznamenán. Městys zajišťuje i úklid odpadků podél silnic, které zde odhazují zejména polští řidiči jezdící za prací do automobilky v Kvasínách. Bohužel smutné je, že i někteří naši spoluobčané zneužívají našeho systému a svůj komunální odpad odkládají do odpadkových košů na veřejných prostranstvích, případně do kontejnerů na plasty či kovy.

Místní komunikace

V Sokolské ulici u výjezdu na náměstí byla firmou Kerson z Dobrého provedena kompletní oprava chodníku. V místní části Rzy došlo k rozsáhlejší opravě šterkové cesty za Čížkovým mlýnem. Dále v průběhu roku byly průběžně prováděny další opravy některých, zejména šterkových, místních komunikací. Provádělo se i vyřezávání keřů a náletů podél cest.

Zimní údržbu komunikací na základě smlouvy prováděl pan Jaroslav Švorc z České Čermné. Na údržbu komunikace kolem náměstí byla opět sjednána smlouva se Správou a údržbou silnic Královéhradeckého kraje, která zajistila nejen vyhrnutí, ale i chemický posyp. Údržba chodníků a některých místních komunikací byla zajišťována pracovníky městyse za využití vlastní techniky. V místní části Doly prováděl zimní údržbu pan Václav Grulich.

Ve spolupráci s firmou GeoFan z Brna byl vypracován nový Pasport komunikací a Pasport dopravního značení. Z darovaných prostředků byly zakoupeny smaltované cedule s názvy ulic, jejich osazení bude provedeno v roce 2024.

Bohužel stále pokračují jednání ohledně zajištění přístupu k nemovitostem v místní části Končiny. Věc, která se bez výsledku vleče několik let a řešil ji Odbor dopravy Náchod a potom i Krajský odbor dopravy Hradec Králové, je v současné době řešena Okresním soudem v Náchodě.

Pozemky, katastr obce, územní plán

V březnu 2023 byl zastupitelstvem městyse schválen Strategický plán rozvoje městyse

na roky 2023–2027. S pomocí tohoto dokumentu bude do roku 2027 zabezpečována samosprávou městyse Nový Hrádek koordinace strategických rozvojových aktivit, které ovlivní především život městyse, činnost místních podnikatelů, neziskových organizací a dalších dotčených subjektů. Strategická (návrhová) část plánu rozvoje městyse Nový Hrádek formuluje základní představu o orientaci rozvoje městyse v rámcovém horizontu let 2023–2027. Strategie rozvoje městyse byla zpracovávána a formulována tak, aby respektovala principy udržitelného rozvoje – tj. aby vyváženým způsobem zohlednila ekonomický, environmentální a sociální pilíř. Jedná se o aktualizaci předchozí verze strategického plánu, která plynule (tj. bez časových rezerv) na tuto původní verzi navazuje. Významnou součástí procesu bylo zapojení veřejnosti a klíčových místních firem do tvorby rozvojové koncepce. Účast veřejnosti obecně nejenže přináší cenné vstupy pro vlastní strategii, ale přispívá i k pocitu odpovědnosti za její naplňování a realizaci aktivit v této koncepci vytyčených.

V průběhu roku probíhal proces změny č. 1 územního plánu městyse, který je platný od roku 2017. Požadavky, které schválilo zastupitelstvo městyse, byly zapracovány do návrhu. V srpnu 2023 proběhlo veřejné projednání. Z důvodu námitek a připomínek dotčených orgánů muselo dojít k podstatné úpravě návrhu změny ÚP a začátkem roku 2024 bude svoláno opakované veřejné projednání.

S velkou pomocí Mgr. Pavla Bachury se i nadále průběžně realizují majetkoprávní narovnání. Největší akcí byla směna lesních pozemků, kterou městys získal parcely, které plánuje do budoucna využít pro účel vybudování parkoviště (odstavné plochy) v blízkosti turisticky atraktivních míst (pozemky v k.ú. Borová – U Jedle). Dále touto směnou městys získal pozemky, které bude možné využít k obnovení rybníčku a případného vytvoření další turistické stezky v lokalitě u Zálušního lesa. V průběhu roku bylo uskutečněno několik dalších drobných nákupů, prodejů a směn pozemků. Nejen v lokalitě

Na Farách bylo zkolaudováno několik rodinných domů. Na dalších pozemcích výstavba probíhá.

Obchod a služby

V obchodě a službách nedošlo k podstatným změnám. V této oblasti si podnikatelé, kteří zde působí, udržují stále vysoký standard. Je potěšující, že co pro občany Nového Hrádku je naprosto běžné, v jiných obcích, někdy i městech zcela běžné není. Svědčí o tom následující rekapitulace toho, co mají naši občané k dispozici: dva obchody se smíšeným zbožím a otevírací dobou 7 dní v týdnu, restauraci, sdílenou ordinaci praktického lékaře a lékařky dětské, 2 ordinace zubní, poštu, infocentrum, několik výdejních míst přepravních společností včetně Z-BO-Xu.

Požární ochrana a Sbor dobrovolných hasičů

Hasiči mimo svých základních úkolů pomáhají při různých akcích v rámci městyse. Stále větší oblibě se těší nejen tradiční hasičský ples, podzimní drakiáda, ale i mikulášská nadílka. Družstva mužů, žen i mládeže se úspěšně účastní soutěží v hasičském sportu. V průběhu roku SDH mimo průběžné údržby hasičského hřiště pokračoval i v dalších úpravách skladu cvičebního materiálu.

V rámci 4. výzvy MAS POHODA venkova – IROP 21– Technika a věcné prostředky pro IZS II ke konci roku začaly přípravy na podání žádosti o dotaci na pořízení terénního vozidla – čtyřkolky a termokamery pro Jednotku SDH Nový Hrádek.

Nejen pro potřeby jednotky sboru dobrovolných hasičů, ale i proškolených záchranářů z řad široké veřejnosti byl zakoupen Automatizovaný externí defibrilátor a resuscitační ambuvak. Uvedené zařízení je uloženo v hasičské zbrojnici a v případě potřeby je tak okamžitě k dispozici.

Na základě uzavřené smlouvy o sdružení prostředků na společnou jednotku požární ochrany pokračovala i úspěšná spolupráce s obcí Sněžné.

Tělovýchova a sport

Sokolovna společně s venkovními hřišti slouží nejenom sportovcům, ale i široké veřejnosti. Jsou zde pořádány plesy, zábavy i další kulturní vystoupení. Prostory v rámci tělesné výchovy využívá též základní škola. V průběhu roku 2023 byl Sokolu z obecního rozpočtu poskytnut příspěvek ve výši 480 850,- Kč, který byl použit ke krytí závazků vzniklých při stavebních úpravách sokolovny a přilehlých hřišť.

Tělocvičná jednota Sokol ve spolupráci s městysem pořádá tradiční pochod Hrádouská vařečka. Jubilejního 40. ročníku, který zavítal i do Polska, se zúčastnilo rekordních 1253 návštěvníků a byl financován v rámci Programu INTERREG V-A ČR – PR.

Každoročně je pořádán podzimní přebor v přespolním běhu se startem od kina. Tělocvičná jednota Sokol pořádá množství sportovních i kulturních akcí. Stará se také o provoz lyžařského vleku.

Veřejné hřiště u základní školy je průběžně udržováno a pravidelně prochází potřebnými revizemi. Širokou veřejností je využíváno dětské hřiště u mateřské školy. V parku pod ZŠ došlo k výměně herních prvků, které již byly v havarijním stavu. Ke sportovnímu využití slouží i hasičské cvičiště.

Již tradicí se stala pouť do Vambeřic pořádaná první květnovou sobotou.

Školství

Městys Nový Hrádek je zřizovatelem dvou příspěvkových organizací – základní školy a mateřské školy.

Základní škola v Novém Hrádku je plně or-

ganizovaná škola (tj. úplná základní škola s devíti samostatnými ročníky). V průběhu devítileté školní docházky poskytuje základy moderního všeobecného vzdělání. Školu ve školním roce 2022/2023 navštěvovalo 172 žáků a dalších 42 žáků bylo zapsáno v rámci tzv. domácího vzdělávání.

Součástí školy je školní družina, která pracuje ve dvou odděleních. Školní družina pracovala ve školním roce 2022/2023 ve vlastních prostorách.

Základní škola se aktivně zapojuje do různých projektů. Postupně jsou dovybavovány prostory půdní vestavby i ostatních učeben. Na podzim 2023 byl v rámci 1. výzvy Místní akční skupiny POHODA venkova – IROP 21 – vzdělávání I. předložen projektový záměr městyse na přístavbu nové učebny k ZŠ Nový Hrádek, která bude rovněž plnit funkci venkovní učebny, která nyní absentuje. Realizací projektu a jeho aktivit se očekává zvýšení kvality vzdělání žáků ZŠ Nový Hrádek v klíčových kompetencích technických a řemeslných oborů (polytechnické vzdělávání), cizích jazyků a přírodních věd a zároveň bude prostor využíván školní družinou.

Ve školské radě městyse zřizovatele zastupovali Mgr. Alena Lokvencová, Ing. Radek Světlík a Bc. Zdeněk Drašnar.

Mateřská škola je dvojtřídní, součástí MŠ je školní jídelna. Vzhledem k tomu, že v minulých letech byla kapacita navýšena na 56 dětí, naše školka plně uspokojuje poptávku po kompletních službách předškolního vzdělávání nejen místních obyvatel, ale také obyvatel z okolních obcí, kde MŠ není k dispozici vůbec. V roce 2023 ji navštěvovalo

celkem 49 dětí.

Základní i mateřská škola jsou v rámci Místní akční skupiny Pohoda venkova aktivně zapojeny do Místního akčního plánu vzdělávání, jehož cílem je všem dětem a žákům poskytnout kvalitní zázemí, materiální i nehmotné.

Kultura

Do kulturního života se na Novém Hrádku zapojují všechny spolky a organizace. Pro účely kulturního vyžití slouží nejen sokolovna, kino, knihovna, základní a mateřská škola, ale i prostor hasičského cvičiště s vybudovaným zázemím, kostel sv. Petra a Pavla a turistické informační centrum u rozhledny na Šibeníku. V restauraci Na Kovárně se každou středu konají posezení pro seniory s hudbou. V místní farnosti při kostele sv. Petra a Pavla působí na vysoké úrovni dva pěvecké sbory – chrámový sbor pod vedením Ing. Jiřího Hlaváčka a schola pod vedením Mgr. Dany Drašnarové.

Kino je využíváno nejen k promítání filmů, ale i k různým besedám, koncertům či divadelním představením a vystoupením MŠ a ZŠ. V jarním období zde městys pořádá tradiční setkání seniorů. Promítání, které zajišťuje pan Petr Řehák, je v zimních měsících vzhledem k vysokým nákladům na vytápění omezeno.

Městys čtvrtletně vydává zpravodaj **Frymburské ozvěny**, který zajímavým způsobem informuje o veškerém dění v Novém Hrádku. Poděkování za to patří nejen redaktorům Frymburských ozvěn manželům Haně a Jiřímu Hlaváčkovým, ale i všem přispěvatelům.

Provoz internetových stránek spravuje webmaster Ing. Milan Holinka. Obecní kroniku v písemné a elektronické podobě vede Bc. Jarmila Drašnarová. Obrazovou kroniku vede pan Petr Lemfeld. Všechny formy kronik, zpravodaj i internetové stránky jsou stále na velmi vysoké úrovni.

Na rok 2024 byl vydán stolní týdenní kalendář se současnými fotografiemi Nového Hrádku a jeho okolí. Zároveň byl pořízen další drobný propagační materiál.

Infocentrum s rozhlednou za rok 2023

navštívilo celkem 23 007 osob. Uskutečnily se zde různé výstavy, a to jak děti ze školy a školky, tak i profesionálních a amatérských umělců z Nového Hrádku a okolí.

Na podzim se do nových prostor v přístavbě MŠ přestěhovala obecní knihovna. S láskou se o ni starají tři generace knihovnic Marie Grimová, Olga Langrová a Kateřina Jílková.

Nejvýznamnější kulturní akcí roku byly oslavy 300 let kostela, 100 let školy a 70 let mateřské školky, které se uskutečnily v neděli 1. října 2023. Pořádal je městys Nový Hrádek společně s farním úřadem, základní a mateřskou školou, T. J. Sokol, Sborem dobrovolných hasičů a Mysliveckým spolkem Šibeník. Program byl opravdu bohatý. V kostele sv. Petra a Pavla proběhlo žehnání nových zvonů ve věži kostela, žehnání nové vlajky městyse, slavnostní mše svatá a koncert v rámci 26. ročníku Orlicko-kladského varhanního festivalu. Při této příležitosti bylo možné v době od 10:00 do 16:00 navštívit a prohlédnout si základní školu, mateřskou školu, novou obecní knihovnu, kostel sv. Petra a Pavla, sokolovnu a přilehlá sportoviště, infocentrum a rozhlednu na Šibeníku, úřad městyse s výstavou kronik, kino s výstavou historických fotografií a filmovými ukázkami, hasičské cvičiště s ukázkou hasičské techniky. Návštěvníci mohli dále využít okružní vyhlídkové jízdy vláčkem po Novém Hrádku, možnost občerstvení na hasičském cvičišti, prezentaci mysliveckého spolku v sokolovně, prodej upomínkových předmětů v infocentru na rozhledně, kávový stánek Kluci z Caffé Neratov u rozhledny, divadelní vystoupení žá-

ků ZŠ v kině, drakiádu na hasičském cvičišti. V nové knihovně proběhl křest knihy Historie betlémského v Novém Hrádku a jeho okolí.

Nová vlajka městyse

Dne 9. června 2023 v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky se uskutečnil slavnostní akt udílení znaků a vlajek obcím, městským a městům. Dekret o udělení nové – revokované vlajky našeho městyse z rukou předsedkyně Poslanecké sněmovny Markéty Pekarové Adamové převzal starosta městyse Nový Hrádek Zdeněk Drašnar. Důvodem vzniku nové vlajky bylo zobrazení jedinečného znamení květinové vázy, která je pro Nový Hrádek charakteristická (tj. i laikem poznatelná), rozdíl od pouhých vlajkových pruhů, jak tomu bylo doposud (zaměnitelných s jakoukoliv státní či jinou vlajkou apod.). Autorem návrhu vlajky je graduovaný historik, archivář a bibliotékař, heraldik a vexilolog PhDr. Zdeněk Kubík z Bystřice nad Pernštejnem. Vlajku vyšíla a vytiskla firma Alerion z Brna – Králova Pole. Zároveň s novou vlajkou došlo i k drobné úpravě znaku spočívajícího v umístění ve štítu dle malého státního znaku ČR.

Technická infrastruktura

Městys je dostatečně technicky vybaven v dodávce elektrické energie, vody, telefonní sítě a přístupu k internetu. V průběhu roku ze strany poskytovatelů probíhala běžná údržba těchto sítí. O bezproblémové fungování veřejného osvětlení v městyse se po celý rok staral pan Libor Přibyl. Ve spolupráci s firmou GeoFan z Brna byl vypracován nový Pasport veřejného osvětlení.

Správa budov a věci bytové

Městys pronajímá celkem 23 bytů v 5 domech. Největší akcí bylo provedení zateplení fasády budovy pošty firmou Kerson z Dobrušky. Liborem Přibylem byla dokončena komplexní rekonstrukce 1 bytové jednotky v č.p. 59 a oprava dalšího bytu se začala projekčně připravovat. V této budově byla provedena oprava jednoho bytu, který byl poškozen požárem. Dále v průběhu roku byla prováděna běžná údržba a nutné opravy.

Pohřebnictví

Městys zajišťuje majetkovou správu a vedení evidence na místním hřbitově. Mimo to je zajišťována jeho údržba a oprava. Ve spolupráci s firmou GeoFan z Brna byl vypracován nový pasport hřbitova.

Veřejná prostranství a zeleň

V oblasti péče o zeleň je dlouhodobě především prostřednictvím pracovníků z Úřadu práce zabezpečována pravidelná údržba veřejných prostranství včetně nových turistických stezek. Nadále se doplňuje drobná komunální technika. Odborným firmám je zadáváno ošetření stromů v majetku městyse.

Zadluženost městyse

K 31. 12. 2023 zadluženost obce v přepočtu na jednoho obyvatele činila 4 116,- Kč (což je v porovnání s rokem 2022 o 1 099,- Kč méně).

Jediný úvěr, který městys splácí na základě smlouvy uzavřené s Komerční bankou a.s., je dlouhodobý úvěr na financování investičních akcí v letech 2018 a 2019 ve výši 8 mil. Kč se splatností do 10 let a pevnou výší úrokové sazby 1,49% p.a. po celou dobu úvěru. Ke dni 31. 12. 2023 zbývá splatit 3 560 000,- Kč.

Zastupitelstvo a správa městyse

Po celý rok 2023 pracovalo zastupitelstvo městyse v následujícím složení:

Bc. Zdeněk Drašnar – starosta

Ing. Pavel Sobotka – místostarosta

Mgr. Pavel Bachura – předseda kontrolního výboru

Mgr. Lenka Dudášková – člen finančního výboru

Ing. Milan Holinka – člen kontrolního výboru

Ing. Jeronym Holý – člen finančního výboru
MUDr. Lucia Hrnčířová – člen výboru pro společenské záležitosti

MDDr. Martin Kyselý – člen kontrolního výboru

Václav Suchánek – předseda výboru pro společenské záležitosti

Ing. Radek Světlík – předseda finančního výboru

Ing. Miloš Vondřejc – člen kontrolního výboru

Náš městys je i nadále aktivním členem Dobrovolného svazku obcí Region Orlické hory, Dobrovolného svazku obcí Novoměstsko, Svazu měst a obcí ČR, Místní akční skupiny Pohoda venkova, Sdružení místních samospráv ČR a v prosinci 2023 ZM schválilo vstup do Spolku pro obnovu venkova.

K 31. 12. 2023 byl počet obyvatel v naší obci 850, včetně trvale žijících cizinců tento počet činil 882. Přistěhovalo se 29 osob, odstěhovalo se 19 osob, narodilo se 9 dětí, zemřelo 11 občanů. Je potěšitelné, že počet našich spoluobčanů opět roste.

Bc. Zdeněk Drašnar
starosta

Chrámový sbor účinkoval i v Hradci Králové

V neděli 7. ledna 2024 zavítal náš chrámový sbor do Hradce Králové, kde v pouchovském kostele sv. apoštola Pavla při mši svaté zahrál a zazpíval Rybovu vánoční mši.

O tom, že náš městys dobře reprezentoval, svědčí nejen závěrečný dlouho-trvající potlesk zaplněného kostela, ale také poděkování pana faráře ThLic. Ing. Jiřího Heblta:

"Chci vám poděkovat za setkání, přátelé z Nového Hrádku. Tato Rybova mše, která je krásným vyjádřením poetiky českého národa a muzikálnosti, často zaznívá i v koncertním provedení. Uvědomil jsem si, že jsme díky vám měli vzácnou příležitost, že jsme si ji mohli vyslechnout v takovém tom původním smyslu slova, tzn. při liturgii."

Protože tehdy to neskládali pro koncert, ale aby oslavili Pána Boha, aby to, co měli v srdci nejlepší, dali k větší cti a Boží slávě. A já myslím, že se to našim přátelům z Nového Hrádku podařilo a za to vám chci moc poděkovat. Že jste vážili cestu v tom mrazivém ránu, že jste přišli mezi nás a podělili se s námi nejen o to co jste nacvičili, ale že jsme mohli díky vám takto krásně vyjádřit vánoční víru."

Jiří Hlaváček st. a Ing. Pavel Sobotka

Společná fotka z 26. 12. 2023 - svátek sv. Štěpána v Novém Hrádku

Krátce...

- 7. prosince 2023 proběhla v kině zábavná talkshow **S režisérem na cestách**. Režisér Tomáš Magnusek spolu s moderátorkou Zuzanou Bubílkovou připravili přítomným humorné vyprávění o společném natáčení i o uměleckém životě.
- 8. prosince byly promítány v kině **Vánoční pohádky** pro děti.
- 9. prosince zemřel náhle ve věku 80 let oblíbený herec, dabér, zpěvák a dlouholetý ředitel Hudebního divadla Karlín **Ladislav Županič**.
- 10. prosince se konal tradiční **Společný vánoční koncert** s vystoupením dětí MŠ, žáků ZŠ a členů chrámového sboru. Posluchače potěšilo vystoupení malých zpěvaček ve svítcích sukýnkách, sborečku žáků ZŠ doplněné pěknými sóly a hrou na hudební nástroje, houslemi a flétnou. Chrámový sbor připomněl mj. dojemnou písní *Srdce nehasnou* našeho zpěváka Karla Gotta. Součástí předvánočního setkání bylo také zhlédnutí filmu o oslavách 300 let kostela, 100 let ZŠ, 70 let MŠ a svěcení zvonů a nového praporu městyse.
- 17. prosince se konalo v místním kostele **Malé adventní zastavení** s chrámovým sborem kostela sv. Petra a Pavla a sólisty na housle, flétnu, klarinet a bicí nástroje. Pod vedením Ing. Jiřího Hlaváčka a s varhanním doprovodem MUDr. Jiřího Hlaváčka zazněly úryvky a variace na vánoční písně, koledy, roráty a pastorely.
- 21. prosince poklidnou předvánoční atmosféru krutě zasáhla **tragédie na FF UK** v Praze, při které šilený střelec zběsile střílel na spolužáky i profesory. Následkem střelby zemřelo 14 lidí a 25 bylo zraněných. Na svědomí měl sebevražedný útočník také smrt 2 lidí v Klánovickém lese i smrt vlastního otce.
- 23. prosince byl vyhlášen **celostátní den smutku**.
- 24. a 26. prosince chrámový sbor přednesl v kostele mše Jana Jakuba Ryby **Hej mistře**.
- 28. prosince se v restauraci Na Kovárně sešli místní hasiči a zhodnotili celoroční činnost na pravidelné **valné hromadě**.
- 6. ledna 2024 se konala **Tříkrálová sbírka** určená na pomoc lidem, kteří se ocitli v tíživých životních situacích. Skupinky 3 králů, doprovázené dospělou osobou a se zapečetěnou kasičkou obcházely domácnosti, zazpívaly a umožnily tak lidem zahájit nový rok dobrým skutkem.
- 13. ledna zemřela ve věku 85 let mistryně klasického herectví, noblesní herečka **Jana Hlaváčová**. Působila v Divadle na Vinohradech a předtím dlouhou dobu v Národním divadle, kde bylo i rozloučení. Vyučovala na DAMU, účinkovala v dabingu a za celoživotní mistrovství v činohře obdržela cenu Thálie.
- 16. ledna náhle zemřel ve věku 59 let oblíbený herec divadla Petra Bezruče v Ostravě **Norbert Lichý**. Byl známý z televizních seriálů a získal cenu Thálie v oboru činohra a cenu za četbu románu Motýlek.
- 20. ledna T. J. Sokol uspořádala **Sokolský ples**. Doporučený byl styl Vídeňské opery. Tradičně k poslechu i tanci hrála hudba JK BAND. Zábavu doplnilo pěkné předtančení a bohatá tombola.
- 21. ledna následoval **Dětský karneval**, který si přítomné děti i jejich doprovod hezky užily.
- 10. února se konal **Hasičský ples**. Hasičům hrála v pěkně vyzdobeném sále sokolovny dechová hudba Stavostrojka a hudební skupina ANTRÉÉ.
- 16. února zemřel v těžkém vězení na Sibiři hlavní opozičník prezidenta Vladimíra Putina a

mnoholetý bojovník za demokracii v Rusku **Alexej Navalnyj**. Bylo mu 47 let. Jeho smrt vyvolala vlnu protestů demokratů celého světa. Pohřeb měl 1. března v Moskvě. Jeho žena Julija Navalná se rozhodla dále pokračovat v boji proti totalitě ruského prezidenta.

- 22. února byly dokončeny nové **nátěry schodiště a zábradlí** v budově čp.123.

- 24. února uspořádal myslivecký spolek Šibeník svůj **Myslivecký ples**. K poslechu i k tanci hrála hudba STYL. Nechyběly zvěřinové hody a myslivecká tombola.

- 24. února uplynuly **2 těžké roky** od chvíle, kdy bezdůvodně zaútočilo Rusko na svého souseda Ukrajinu. Přes velkou statečnost Ukrajinců a trvalou podporu všech demokratických sil světa se nedaří válku ukončit. Lidé stále umírají a konec jejich strádání je v nedohlednu.

Karel Čapek: Čisté svědomí, to je ta nejlepší hygiena.

Anna Marková

nová zelená úsporám light

Státní fond životního prostředí

nabízí dotaci až 240 000 Kč

solární ohřev vody 60 000/90 000 Kč	zateplení střechy 120 000 Kč
zateplení fasády 6 000 Kč/běžný metr	zateplení stropu 50 000 Kč
výměna vchodových dveří 18 000 Kč/dveře	výměna oken 12 000 Kč/okno
	zateplení podlah 60 000 Kč

pro nízkopříjmové domácnosti

MAS POHODA venkova, z.s.

poradíme vám a pomůžeme s vyřízením dotace
navštivte naši kancelář:

Úřad Městyse Nový Hrádek

PRO KONZULTACI VOLEJTE

739 057 255

www.pohodavenkova.cz

Zvonička

Náš lyžařský oddíl zahajuje přípravu dětí vždy první úterý v září. Suchá příprava zaměřená na všestrannost probíhá každé úterý venku. Po změně času se přidá čtvrtek, příprava se přesune do sokolovny a přidá se fyzická příprava. Letos se na nás usmálo štěstí a zima se přihlásila brzy. Nebývá v posledních letech zvykem, že na Hrádku lyžujeme před Vánocemi a už vůbec ne v listopadu před lyžařským soustředěním v Peci pod Sněžkou, kam každoročně jezdíme.

Zázemí máme již po několik desetiletí na chatě Zvonička přímo uprostřed sjezdovky Zahrádky. Vyrázili jsme časné ráno 16. 12. 2023 od kina. Díky sebrané partě a ukázněnosti všech jsme už po svačině mohli v 10 hodin polykat první kilometry na dokonale upravených tratích téměř bez lidí.

Náš osvědčený kuchař Jaroslav se hned zabýval v kuchyni a ujal se přípravy na nasycení výpravy 22 lyžařů. Každý den se o nás neuvěřitelně stará, jeho pestrá strava je vynikající, nechybí palačinky či bramboráky. Stihne si i zalyžovat a všichni mu za jeho obětavost a umění moc děkujeme.

Na Zvoničce se ukáže, jak kvalitní byla suchá příprava. Denní program je hodně náročný, začíná budičkem, snídaní, rozcvíčkou

na lyžích před chalupou. Následuje třířázový denní trénink od prvního lana v 8:30 do poslední lanovky v 16.00. Podle výkonnosti děti zvládaly jednotlivé sjezdovky, nejzdatnější se vyžívaly na nejtěžších tratích. Díky skvělým sněhovým podmínkám bylo vidět na všech zdokonalování a zlepšování.

Soustředění není jen o sjezdovém lyžování. Zpestřením byly dva výlety na běžkách po rolbou luxusně upravených tratích. Na sjezdovce U lesa - s využitím vleku - děti předváděly na běžkách takové výkony, že někteří lyžaři nevěřícně kroutili hlavou, co se dá na běžkách dokázat. A jak děti říkají, o „držkopády“ a spousty srandy není nouze. Po celodenním lyžování je nutná změna zatížení nohou a změna pohybu, takže nechyběly ani

večerní vycházky se stavbou sněhuláka a sněhulačky.

Večerní náplní byly také přednášky o chování na sjezdovkách, o bezpečném pohybu a orientaci na horách, o základech první pomoci. Děti se učily jak ošetřit lyže, starší kluci se této činnosti ukázkově ujali.

Hory mají své kouzlo. Všichni se ale již těšili na Vánoce a domů. Po dokonalém uklizení chalupy nás čekal ještě jeden netradiční zážitek. Rolba, která nám jela pro věci, po dvoudenním sněžení zapadla v závěji a my hodinu sledovali její vyproštění.

Důležité na celém soustředění bylo, že na konci bylo na všech dětech vidět zlepšení a

to, jak si samotné lyžování užívají. Všichni se rozloučili se Zvoničkou a na lyžích už za tmy sjeli do Pece k autům. Jak říká ze zkušenosti Vašek - děti můžou přijet domů utahané, hladové, špinavé ale hlavně zdravé. A tak tomu bylo i letos.

Děk patří všem, kdo jakýmkoliv způsobem pomohli. Všichni se již teď těšíme na další soustředění na Zvoničce v Peci pod Sněžkou.

Trenéři
LO SOKOL Nový Hrádek

Hospodský kvíz dorazil i do našich končin

Ano je tomu tak, v závěru roku 2023 se tato oblíbená soutěž konala v Hospodě U Kačeny na Borové a Nový Hrádek zde měl své zastoupení. Tým se jmenoval Frymbulíni a postupně se v něm vystřídali tito členové: Zuzka, Jeryn a Tomáš Holí, Květa, Radim a Lucka Holí, Lenka a Karel Dudáškoví, Jarka a Zdeněk Drašnarovi, Michal Pop a Martin Vdoviak. A že to byla účast úspěšná dokazuje celkové první místo, na kterém se Frymbulíni umístili.

Hospodský kvíz je týmová vědomostní soutěž probíhající v desítkách podniků po celé republice každý týden. Nepotřebujete toho mnoho. Stačí vám tužka, papír, chuť soutěžit, bavit se, a přitom provětrat své vědomosti.

V Hospodském kvízu tým odpovídá celkově na 56 otázek. Kvíz je rozdělen do 5 kol. V každém kole jsou dvě různá témata a dohromady 11 otázek. Na konec je připravena ještě 56. bonusová otázka. Během večera tým sbírá body za správné odpovědi, jež zapisuje na papír. Za chybné odpovědi se body neodečítají. Po každém kole moderátor odpovědi vyhodnotí, prozradí správné odpovědi a seznámí vás s průběžným pořadím. V každém kvízu je odměněn tým s nejvíce body a tým s nejpřesnějším tipem na poslední 56. otázku.

Základní pravidla kvízu

Během hry je zakázáno jakkoliv používat zařízení s přístupem na internet, stejně tak kalkulačky, encyklopedie, slovníky atd. Jediné povolené pomůcky jsou papír a psací potřeba od moderátora.

Tým odevzdává papír s odpověďmi vždy po konci kola, odevzdané odpovědi jsou konečné a nelze je dodatečně měnit.

Je vhodné, aby byly odpovědi psány čitelně a formulovány co nejpřesněji.

Pokud se ptáme na jméno některé osobnosti a v zadání není uvedeno jinak, stačí uvést její příjmení. V případě, že bude uvedeno nesprávné křestní jméno, bere se odpověď jako chybná a není za ni přiznán bodový zisk.

Pokud se otázka ptá na osobnost, která je

známá spíše pod pseudonymem (např. Bob Dylan, Lady Gaga), stačí uvést tento pseudonym. Pokud se otázka ptá na jméno panovníka (např. Karel IV.), je třeba uvést jméno i pořadovou číslovku v jeho jméně. Pokud měl panovník nějaké další přízvisko (např. Boleslav IV. Kadeřavý), toto přízvisko týmy psát nemusí. Pokud se otázka ptá na jméno živočicha nebo rostliny a v zadání není řečeno jinak, stačí uvést jeho rodové jméno. V případě, že bude uvedeno i nesprávné druhové jméno, nic to nemění na skutečnosti, že tým dostane bod.

Na jednu otázku je možné uvést vždy maximálně jednu odpověď, v opačném případě bude odpověď automaticky neuznána.

Půl body dává moderátor pouze v těch otázkách, kde je to výslovně řečeno v zadání. Pokud v otázce půl body nejsou a odpověď je správně jen částečně, tým bod nezíská.

Je povoleno soutěžit pouze na jednom Hospodském kvízu týdně.

1. místo

27.9.2023 do 6.12.2023
Hospoda U Kačeny

Frymbulín

Počet soutěživých v týmu

Každý podnik má stanoven svůj limit pro maximální počet soutěživých v jednom týmu. Tento limit není nikdy vyšší než 8 lidí.

Pokud tým překročí limit maximálního počtu účastníků, bude mu z celkového skóre odečten bod za každého člena navíc. Do tohoto limitu se počítají všichni členové týmu, kteří během kvízu seděli u stolu a soutěžili.

Kritéria pořadí při remíze

Při shodě bodů více týmů na konci kvízu rozhodují o konečném pořadí tyto kritéria:

- počet bodů bez doplňovacích otázek (více bodů = vyšší umístění)
- počet členů týmu (méně členů = vyšší umístění)

– nejvyšší počet bodů získaný v jednotlivém kole (vyšší počet = vyšší umístění)

V případě shody ve všech kritériích jsou týmy na děleném místě. V situaci, kdy se rozhoduje nejen o umístění, ale i o výhře ceny, je posledním kritériem bližší tip v 56. otázce.

Odehrané kvízy a výsledky Frymbulínů

Pořadí	Datum	Body
3.	20. 12. 2023	34
1.	6. 12. 2023	38,5
1.	22. 11. 2023	40
4.	8. 11. 2023	29
3.	25. 10. 2023	33,5
1.	11. 10. 2023	36,5
1.	27. 9. 2023	32

Bc. Zdeněk Drašnar

Známe základní školy na Náchodsku, jejichž žáci nejlépe zvládají přijímačky

Deník získal zajímavá data, která prozrazují, z jakých základních škol na Náchodsku zvládají žáci nejlépe přijímací testy na střední školy. Pro řadu rodičů to může být překvapivé zjištění. Údaje jsou z let 2017 až 2023 a týkají se přijímaček z matematiky a českého jazyka na čtyřletá studia.

Žebříčku v náchodském okrese vévodí dvě školy, které navíc od sebe nejsou ani moc vzdálené. Vzdušnou čarou to je od ZŠ v Polici nad Metují, která má nejlépe připravené matikáře, přesně pět kilometrů k ZŠ v nedalekém Machově, kde mají zase nejlepší okresní úspěšnost přijímaček v českém jazyce. Čím to je, že jsou obě školy tak úspěšné?

„Naše žáky na přijímací zkoušky pečlivě připravujeme,“ vysvětlili ředitelé obou škol.

Na předních místech žebříčku byly vidět i menší, „venkovské“ školy. To nejlépe dokládá umístění horské ZŠ Nový Hrádek, které patří v celookresním srovnání 59 škol druhé místo v češtině a třetí v matematice.

Na ZŠ v Polici nad Metují nyní chodí 438 dětí, tři třídy devátého ročníku dohromady navštěvuje 66 žáků. „Dlouhodobě výsledky žáků v přijímacím řízení sledujeme, takže víme, že úspěšnost zejména v matematice je dobrá,“ říká ředitel polické školy Karel Nývlt. Škola pod jeho vedením je na matematiku vyhlášená dlouhodobě. Podle ředitele Nývltova je to hlavně díky tomu, že učitelé neslevují z požadavků.

Ti, kdo si na Náchodsku plnili základní školní docházku ještě za socialismu, si jistě vzpomenou, že právě v Polici nad Metují byla matematická třída. „To už je opravdu dávná minulost. Matematice se ale věnujeme, vyučují ji u nás zkušení učitelé a výsledky to přináší,“ usmívá se ředitel, podle jehož slov se budoucí středoškoláci připravují na další studium delší dobu.

„Mají možnost testů z Cermatu, učitelé s nimi probírají jednotlivé úlohy a myslím si, že v tomto směru jsou dostatečně připraveni,“ dodává s tím, že kromě gymnázií v Broumově a Náchodě směřují i na odborné školy.

Vloni se přijímacího řízení zúčastnilo celkem 57 žáků devátých tříd. Pouze čtyři z

Máme exkluzivní data:

Toto je TOP 5 základek Náchodska, kde žáci nejlépe zvládají přijímačky na střední

nich se rozhodli studovat na gymnáziu. Většina dala přednost odborným školám, a to především informační technologii a oborům věnujícím se zdravotnictví a sociální činnosti.

Zatímco v matematice polická základka okresně kraluje, tak v češtině to je o poznání horší. „V několika posledních letech končilo z různých důvodů několik vyučujících mateřského jazyka. V podstatě každý rok hledáme češtináře,“ zmínil možný důvod ředitel. Některé třídy tak začínají nový školní rok s novým učitelem češtiny.

S češtinou naopak nemají problém v nedalekém Machově, kde vzdělání aktuálně získává 116 žáků. „Naší obrovskou výhodou je, že jsme v podstatě rodinná škola,“ myslí si ředitelka Hana Lelková, kterou 1. místo v konkurenci 59 škol na Náchodsku potěšilo.

„Máme tu velmi dobrou spolupráci mezi prvním a druhým stupněm, všichni se známe, takže kolegové si poznatky o dětech předávají mezi sebou nejen o přestávkách a na poradách, ale i na běžných akcích, kterých pořádáme celkem hodně,“ prozradila ředitelka a dodává, že škola se speciálně nezaměřuje jen na češtinu, jak by se podle

úspěšnosti u přijímaček mohlo zdát.

„Daleko více klademe důraz na přírodovědné předměty. Ale co se týče českého jazyka, tak se snažíme na češtinu zaměřovat úplně ve všech hodinách," pochvaluje si ředitelka výborné mezipředmětové vztahy. „Neustále s dětmi čteme, děláme různé aktivity, spíme tu při Noci s Andersenem, takže v různých projektech napříč jednotlivými předměty čeština dominuje," považuje za důležité zapojovat matefský jazyk do všech výukových sfér.

Aktuálně poslední ročník dokončuje 19 žáků. „Máme tu několikaletou tradici, že učitelé navíc připravují žáky, kteří se chystají na přijímací. Ti, kdo mají zájem, několikrát týdně mají možnost zůstat odpoledne ve škole připraveni se z matematiky a češtiny, aby věděli, jakou podobu testů mohou očekávat. To se nám vrací v tom, že nemusíme řešit každý rok problémy s neúspěšnými studenty. Máme je přijaté v první vlně i na výběrové školy - vloni například jeden žák šel na leteckou školu nebo na rybářskou školu do Třeboně," dodala ředitelka Lelková.

Právě „vesnické“ školy jsou v čele žebříčku nejúspěšnějších škol v nemalé míře zastoupené. Výhodu menší školy potvrzuje i ZŠ na Novém Hrádku, která se v obou kategoriích dostala na bednu - v českém jazyce skončili zdejší deváťáci co do úspěšnosti druhí a v matematice třetí. „Popravdě mě to nepřekvapuje,“ usmívá se zástupkyně ředitelky Martina Marková. V novohrádecké základce si aktuálně plní školní docházku 178 žáků, z nichž je 24 v deváté třídě.

„Je to asi o individuálním přístupu k žákům. Jsme škola rodinného typu a v tom tkví náš úspěch. Žáci k nám mají důvěru, vědí, že když jim něco nejde, tak mohou přijít, nemusí se to bát říci, dovysvětlíme jim učivo,“ říká Martina Marková, žys se pedagogové takto snaží k žákům přistupovat. „Myslíme si, že to je ten hlavní základ úspěchu.“

Všechny tři školy mají něco společného: Police, Machov a Nový Hrádek jsou místa se silnou sportovní základnou, hlavně lyžařskou. I když aktuálně jsou sněhové podmínky i v těchto lokalitách nulové, tak sportovní za-

ložení zdejších žáků může nahrávat k lepšímu okysličení mozku a tím i k lepším studijním výsledkům.

Jak a podle čeho jsme vybírali nejlepší školy

Co znamenají čísla u škol? Jde o průměrné procento dobře vyřešených úkolů z matematiky nebo českého jazyka žáky na dané škole v přijímacích testech za posledních pět let. Číslo 50.00 tedy znamená, že žáci vyřešili v průměru polovinu přijímacího testu.

Kvůli relevanci dat jsme se zaměřili pouze na přijímací zkoušky na čtyřletá studia (téměř 90 procent všech) a vynechali jsme přijímačky na víceletá gymnázia

Zdroj: prijimacky.ai a Cermat

Nejúspěšnější základní školy v okrese Náchod při přijímačkách žáků na střední školu

Matematika:

ZŠ a MŠ Police nad Metují 51,66 %

ZŠ Nové Město n. M., Školní 1000 47.27 %

ZŠ Nový Hrádek 44.57 %

ZŠ a MŠ Krčín 42.82 %

ZŠ V. Hejny. Červený Kostelec 42.76%

Český jazyk:

ZŠ a MŠ Machov 59,29 %

ZŠ Nový Hrádek 57.46 %

ZŠ a MŠ Krčín 57,24 %

ZŠ Jaroměř, Na Ostrově 55,70 %

ZŠ Nové Město n. M., Školní 1000 55,52 %

Jiří Řezník Špreňar

https://nachodsky.denik.cz/zpravy_region/nachodsko-skoly-zaci-prijimacky-cestina-matematika-unor2024.html

Třicet případů majora Zemana, Studna a Nový Hrádek?

Když jsem v roce 1978 ve svých třinácti letech poprvé v televizi viděl téměř hororovou epizodu Studna z kultovního seriálu Třicet případů majora Zemana, tak jsem vůbec netušil, že jeden z hlavních protagonistů – mladý Brůna (ve skutečnosti Stanislav Jelínek) měl velice blízko k Novému Hrádku. Poprvé jsem o tom slyšel někdy kolem roku 2000, kdy jsem se dozvěděl, že pan Jelínek v sedmdesátých letech pracoval jako výzkumný pracovník Otolaryngologické laboratoře Československé akademie věd na Rzech. Asi tak před deseti lety jsem náhodou objevil nějaké dokumenty, které tuto skutečnost potvrdzovaly. Říkal jsem si, že by to byla taková zajímavost do Frymburských ozvěn, ale nějak jsem se nemohl odhodlat o tom napsat. Až před nedávnem jsem na toto téma mluvil s paní redaktorkou Magazínu Práva Monikou Kuncovou, která mé zjištění zapracovala do svého článku, se kterým se nyní můžete seznámit i vy, čtenáři našeho zpravodaje. Ve všechny informace z dob působení Ing. Jelínka na Novém Hrádku se do článku v Magazínu Práva vešly, a tak pro zajímavost přikládám některé další postřehy a písemnosti.

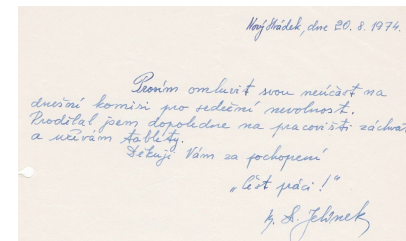
Stanislav Jelínek neměl, alespoň podle jeho mínění, v našem kraji zrovna na růžích ustláno. Od samého začátku byl nespokojen s odlehlostí místa svého pracoviště i bydlení a marně se snažil získat byt v Novém Hrádku. Musel si sám upravovat přístupovou cestu, a dokonce jednou v zimě si zde zlomil ruku. Chtěl se vrátit zpět do Prahy, protože byl nespokojen s kvalitou bydlení v tzv. sovětské dvouchatce, kterou obýval (tato skutečnost byla předmětem šetření Odboru výstavby a územního plánování Náchod, který dal Ing. Jelínkovi částečně za pravdu). Z nalezených

[illegible]

*Přihlašovací lístek pro trvalý pobyt Stanislava Je-
líčka. Zdroj: Archiv městyse Nový Hrádek*

Vladimír Brabec v roli
majora Zemana.
Foto Česká televize

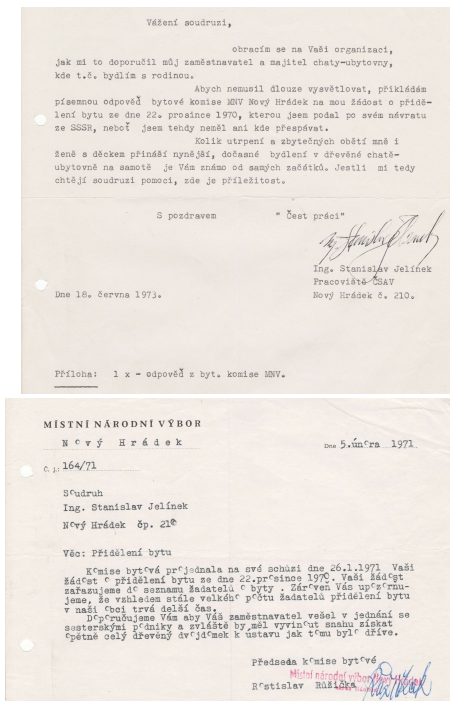
Omluvný dopis psaný Stanislavem Jelínkem.

Zdroj: Archiv městysu Nový Hrádek

dokumentů také vyplývá, že Ing. Jelínka řešila v roce 1974 i Okresní konference KSČ v Náchodě, kde zaznělo následující (kráceno): „Ing. Jelínek se stranické práce v místě nezúčastňuje a dle jeho vyjádření byl do těchto nehojnostných končin poslán ÚV KSČ. Žije a pracuje za velmi ztížených pra-

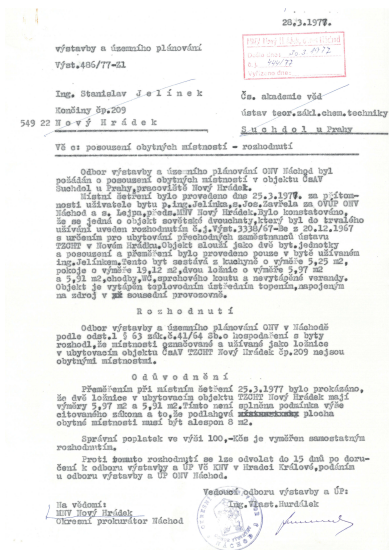

Sovětská chatka – dnešní pohled přes údolí Olešanky. Foto Archiv městyse Nový Hrádek

Bc. Zdeněk Drašnar

Žádost o přidělení bytu.
Zdroj: Archiv městyse Nový Hrádek

*Rozhodnutí Odboru výstavby Náchod.
Zdroj: Archiv městysu Nový Hrádek*

covních podmínkách, které se ostatním zaměstnancům VÚAV, kteří pracují v Praze, zdají úplně nemožnými, a proto prý nikdo nechce na toto pracoviště jít. Zavázal se, že tady bude pracovat tři roky a po uplynutí této lhůty přejde znovu do Prahy, aby tam mohl s manželkou a děckem skutečně žít. U Ing. Jelínka je to pravděpodobně hrdinství, že žije a pracuje v těchto nehostinných končinách. Co však jsou podle něho naši lidé, kteří tady žijí již tolik let, musí dojíždět do zaměstnání a nemají k dispozici tak vybavený byt s ústředním topením, a přesto plní svoje povinnosti. Jsou to hrdinové nebo hlupáci."

Podle mého mínění byl Ing. Jelínek nešťastný člověk, který se přehnaně bál všeho okolo sebe, záleželo mu na jeho rodině a možná tím se dá vysvětlovat jeho chování. Teoreticky proto i následně povýšil svoji vědeckou kariéru na hřebík a v Ústavu experimentální medicíny Akademie věd Praze-Krč se věnoval práci knihovníka. Zemřel v roce 2002 na záchvat mozkové mrtvice v třiašedesátí letech.

*Od devadesátých let dvacátého století je laboratoř opuštěna a hledá se pro ni využití.
Foto Archiv městysu Nový Hrádek*

Horor ve Studni: Jak skončil skutečný Brůna z majora Zemana

Je mrazivá noc z pondělí na úterý 13. února 1968 a hasiči z Radotína přijímají hlášení o požáru domu v chatové kolonii u Vonoklas poblíž Prahy. Když přijedou na místo, první patro už je v plamenech. Zamčenou vstupní bránu se železnými závorami i dveře do domu musejí vyrazit. A uvnitř nacházejí scénu jak z hororového filmu...

Uprostřed požářiště v prvním patře leží zuhelnatělá mrtvola třiapadesátileté Marie Jeřínkové, ruce ohofelé až k loktům. Torzo identifikoval patolog podle zubní korunky. Neuhořela zaživa: zadusila se masivně vdechovanou krví, svědčící o několika silných úderech zepedu do obličeje. Také vzadu prorazila lebkou rána tupým předmětem.

Utonulé tělo jejího manžela, sedmapadesátiletého Stanislava Jelínka plavalo ve studni na zahradě. Smrt si pojistil několika hlubokými řezy do tepny na levém zápěstí. Hororový dojem dotvářely stromky, posekané tak, jako by nic nemělo přežít.

Jenže přežil jeden z účastníků tragédie: sedmatřicetiletý syn Stanislav. Našli ho ráno před domem jeho strýce v Černošicích, vyčerpaného a zkrvaveného.

Vyšetřování potvrdilo, že pachatel založil požár úmyslně. Zamčený byl i zadní vchod do zahrady. Vražditi tedy musel někdo ze tří členů rodiny. Ale kdo?

Seriál vs. skutočnosť

Vražda, jeden pokus o sebevraždu dokonáný, druhý ve stadiu pokusu, zabití v sebeobraně, žhářství... Kriminalisté stáli před zapeklitým případem. A ten později inspiroval 26. díl seriálu Třicet případů majora Zemana: Studna.

Televizní epizoda začíná rok po tragické události v Hájicích – tak se jmenuje obec v seriálu. Je začátek jara 1969 a zatrpklý major Zeman se nudí na místním oddělení VB na Žižkově, kam byl odložen kvůli prosovětským postojům. Země je už přes půl roku okupovaná, „zdravé síly“ ve straně připravují svržení Dubčeka – kriminálka bez Zemana však nedokázala případ do Hájic vyřešit. V obci

Vyvrcholení hrůzy v seriálu se odehrálo u studny.
Foto: Česká televize

vládne nedůvěra a strach.

StB by se velmi hodilo, kdyby mohla prokázat neschopnost Zemanových nástupců, a tak se obrátí na majora Zemana, aby případ rozloušknul. Ten výzvu přijme a vraha skutečně odhalí: šilený otec se rozhodl ukončit život celé rodiny v rozšířené sebevraždě.

Do obce se vrátí klid a mír. Svržného Dubčeka nahradil Gustav Husák, major Zeman dostane zpět své místo v čele kriminálky. Odhalil však pravého pachatele? Pojďme se na to podívat.

Osudná noc

Případ z Vonoklas popsal major Josef Strouhal v Kriminalistickém sborníku 11/1968. Filmoví Brůnovi se ve skutečnosti jmenovali Jelínkovi. Tragédii předcházely jejich dlouholeté spory se sousedy, kvůli nimž si otec a syn Jelínkovi pořídili dva stejné ostré nože s dvacetacentimetrovou čepelí. Použili je při potyčce se sousedy, která měla za následek stíhání Jelínka staršího a jednoho ze sousedů pro ublížení na zdraví.

Ve středu 14. února 1968 se měl otec kvůli tomu dostavit k výsledku. Podle výpovědi

Stanislava mladšího byl celé pondělí skleslý a málomluvný, skoro nejedl, chvilkami dokonce plakal. Podezřívával manželku a syna, že ho v nadcházejícím vyšetřování nepodpoří.

Okolo půl dvanácté uslyšel syn ze sousední rodičovské ložnice matčin výkřik. Vběhl tam a v přítmí uviděl stát otce nad postelí. V ruce něco držel. Matka bezvládně ležela na peřině. Chroptěla. Přes pelest se valil proud krve. „Vrhl jsem se k matce a líbal jí ruce... V tom okamžiku mi bylo jedno, zda mě otec také píchne nebo ne, poněvadž jsem v tom spatřoval konec smyslu mého života,“ uvedl později do protokolu.

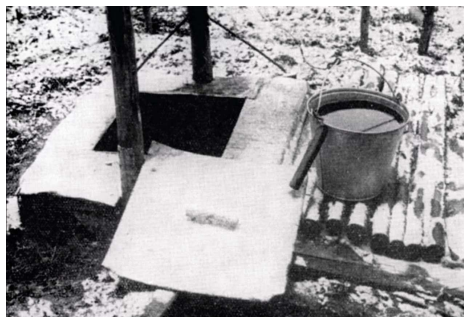
Televizní studna byla kruhová, podstatně širší a hluboká asi metr. Foto Youtube – George

„Taky tě tu nenechám! Musíme všechno zničit!“ naléhal podle výpovědi Stanislava Jelínka jeho otec. Vyvedl strnulého syna na zahradu a nařídil mu, aby sekerou poničil stromy. Pak ho donutil, aby si pořezał hrdlo a zápěstí a skočil do studny.

Jenže chlad vody syna probral. Uvědomil si, že chce žít. Vzpíral se v úzkém prostoru zády a nohama o stěny a centimetr po centimetru se soukal ven. Už byl skoro nahoře, když otec skočil do studny za ním, a srazil ho zpět.

„Octli jsme se čelem proti sobě. Otec mi řekl: Ty ještě žiješ? Nezůstávej tady bez nás! Chytil mě oběma rukama kolem krku. Jak se na mě pověsil, oba jsme se potopili. Byl to hrozný okamžik, dusil jsem se. Kolenem jsem ho odstrčil a pravou rukou chytil za ruce, kterými mě držel kolem krku,“ vypověděl Stanislav Jelínek mladší.

Otec nakonec bezvládně plaval na hladině a syn se podruhé soukal nahoru. První patro hořelo. Stanislav Jelínek mladší v šoku přelezl plot a utekl do noci. Mokrá, jen v ponožkách. Bačkory zahodil ve studni, aby se mu lépe lezlo. Když k ránu začalo sněžit, našli ho dva kilometry od místa činu. Zcela vyčerpaného, se zkrvaveným hrdlem a levým zápěstím.

Skutečná studna Jelínkových měla tvar čtverce a měřila na šířku jen 80 cm: mohla tam proběhnout rvačka dvou dospělých mužů? Foto archiv OOV B Strnadice – Kriminalistický sborník 11/1968

Otazníky okolo studny

Rány však byly jen povrchové, vykrvácení nehrozilo. Nevymyslel si všechno, aby zakryl vraždu? Chvilí to tak vypadalo, zejména když třikrát změnil výpověď. Napřed naznačoval, že rodinu přepadli sousedé. Pak prohlásil, že ho pořezał otec. Nakonec tvrdil, že ho otec při pádu do studny minul a sám se utopil... Vyšetřovatelé vyvrátili jednu verzi po druhé.

Jenže... Kriminalisté také zjistili, že ve studni skutečně byl: ve stěně půl druhého metru nad hladinou našli v jílu otisklé stopy jeho bačkor, na skružích byly jeho vlasy a krev. Ověřili také pokusem, že ze studny lze vylézt bez žebříku, a oděrky a modřiny na konečcích prstů, loktech a kříži svědčily totiž o tom, že se syn vydrápal ven popsáním způsobem.

Krev vzadu na límci jeho košile navíc patřila otci, což podle vyšetřovatelů dokazovalo, že synovi při zápasu ve studni tekla za krk krev z otcova poraněného zápěstí, jak se ho snažil v objetí dostat pod vodu. A tak nakonec

Požárník jištěný lanem při rekonstrukci činu ověřil, že se lze ze studny skutečně vysoukat bez žebříku. Trvalo mu to hodinu a čtyřicet minut. Foto archiv OOV B Strnadice – Kriminalistický sborník 11/1968

případ uzavřeli stejně jako seriálový major Zeman.

Co když to ale bylo jinak? O tom dodnes přetrvávají pochyby. Na portálu Badatele.net je shrnul reportér Jaroslav Mareš, který se kauze věnoval dlouhodobě. Studna byla přes jedenáct metrů hluboká, na šířku měřila jen osmdesát na osmdesát centimetrů. Hladina ležela v hloubce více než sedm metrů. „Když ale byla dost úzká na rozepření, nebylo v ní dost místa na rvačku. A pokud syn vylézal ze studny a otec na něj spadl, neměl by syn šanci na přežití,“ argumentuje reportér.

Pád muže v úzkém prostoru by strhl tělo pod sebou a zatlačil ho pod hladinu jako špunt, což potvrdila počítačová simulace forenzního biomechanika Jiřího Strause i pokus v bazénu, který Jaroslav Mareš provedl na TV Prima. Podle reportéra se nabízí jediné vysvětlení: syn skočil jako druhý.

„Já si myslím, že mladý je minimálně spolupachatel, ne-li pachatel, protože otec byl podle zjištění profesora Strause ve studni první. A kdo by ho tam asi tak hodil,“ konstatuje na webu Badatele.net ředitel Muzea policie ČR Radek Galaš. Nutno však dodat, že odbornost soudního znalce Strause byla opakovaně zpochybněna a Ústavní soud zrušil dva verdikty, kdy kvůli jeho nesprávným posudkům dostali lidé vysoké tresty.

Dva psychopati v jedné rodině?

A měl vůbec syn nějaký důvod k vraždě matky? Miloval ji, a ta se o něj celý život

vzorně starala. Možná až moc... „Údajně měl mít v 16-17ti letech pohlavní styk se svou matkou. Když otec toto zjistil, řešil to tím, že matku fyzicky týral, a nakonec se to vyřešilo záhadnou smrtí obou rodičů, kdy otec i matka byli nalezeni mrtví ve studni,“ konstatuje záznam StB z roku 1976, který se nachází v Archivu bezpečnostních složek.

Věrohodnost záznamu StB nelze přeceňovat, že v Jelínkově rodině panovaly patologické vztahy, je však bez debat. A nemuselo jít zrovna o incest. Jak uvedl major Josef Strouhal v Kriminalistickém sborníku, Jelínek starší byl propuštěn z armády a posléze superarbitrován. Příčina: „těžká neuropsychopatická konstituce“, tedy nevyléčitelná duševní choroba. Snad schizofrenie?

Každopádně psychické postižení může být

„Když chtěl stát za studené války nějaký provoz utajit, strčil ho do bývalých textilek sem k nám, na okraj republiky,“ říká starosta Nového Hrádku Zdeněk Drašnar. Foto Právo – Jan Handrejch

dědičné, tak nepřekvapí, že psychiatr charakterizoval Jelínka mladšího jako „osobnost anomální až psychopatickou, s přehnanou touhou po sebeuplácení, hysterickými rysy a kverulantními postoji“.

V době vraždy se také povídalo leccos dalšího: Že Státní bezpečnost zavraždila rodiče, aby syna donutila ke spolupráci... Že se Stanislav podílel v Moskvě na vývoji super-tajné zbraně... Že po návratu pokračoval ve výzkumu na tajné vojenské základně...

Některé spekulace, jakkoli se zdají přitažené za vlasy, ale mají blízko k pravdě. Inženýr Stanislav Jelínek mladší, absolvent

fakulty technické a jaderné fyziky ČVUT, totiž krátce po tragédii ve Vonoklasech opravdu odjel do Moskvy a tři roky tam pracoval v radiochemické laboratoři ústavu Akademie věd SSSR pod vedením sovětského virologa Viktora Ždanova.

A po návratu se skutečně podílel na utajeném výzkumu v Orlických horách. Nikoli však na vojenské základně, ale na detašovaném pracovišti ČSAV v Novém Hrádku-Rzech. S krátkou přestávkou tam pracoval v letech 1970 až 1975. V té době se také oženil a narodil se mu syn.

V textilce v opuštěné zatáčce v Novém Hrádku-Rzech sídlila v 70. letech Otolaryngologická laboratoř ČSAV. Po strmých schodech vlevo chodíval Stanislav Jelínek mladší denně do práce.

Foto Zdeněk Drašnar

Přísně utajený výzkum

„O tom, že tady u nás působil, ví minimum lidí. Já sám jsem se to dozvěděl až v devadesátých letech od táty, který ho znal osobně,“ říká starosta městyse Nový Hrádek Zdeněk Drašnar. „Bakteriologický výzkum se nedá řešit ve městě. A když chtěl stát za studené války nějaký provoz utajit, strčil ho do bývalých textílek sem k nám, na okraj republiky.“

Československá akademie věd tak provozovala v Orlických horách dvě laboratoře, které se později staly součástí Ústavu experimentální medicíny: v Olešnici a ve Rzech. A v nedalekých Dolech byla pro změnu laboratoř Mikrobiologického ústavu ČSAV. To vše leželo v rozmezí pouhých několika kilometrů.

V Dolech se v 50. letech vyvíjela vakcína proti sněti slezině (antraxu), která může být použita jako náplň do biologických zbraní. V roce pak 1961 výzkum vystřídal odchov

Dřevěná chata nad laboratoři, kde bydlela rodina Jelínkova několik let. Foto Právo – Jan Handrejch

bezmikrobních zvířat pro laboratorní účely, na němž se podílel Jiří Trávníček, inženýr se specializací mikrobiolog-imunolog, dnes v důchodu.

„V patře nad námi měl v 60. letech pronajaté prostory vojenský ústav hygieny a epidemiologie, který pokračoval v utajeném výzkumu ochrany proti biologickým zbraním. Jen už neřešil antrax, ale jiné viry,“ konstatuje. Nějakou dobu fungovaly obě instituce v Dolech paralelně, až se koncem 60. let vojáci přestěhovali na novou základnu v Těchoníně.

Šéf s nožem

A právě v Dolech se Jiří Trávníček se Stanislavem Jelínkem mladším několikrát setkal. „Měli jsme tam totiž dobrou mechanickou dílnu, kam si občas jezdili nechat něco vyrobit i kolegové ze Ržů. Pamatuji si, že pan Jelínek napadal na nohu. Kolegové o něm říkali, že slouží sovětské rozvědce: Dávejte si bacha, je to fíz! A je divnej!“ vzpomíná.

Starostovi Drašnarovi se podařilo dohledat několik Jelínkových kolegů přímo z laboratoře. Jsou to staří lidé, kteří překročili osmdesátku. A jedno mají společné: dodnes se jména Jelínek bojí. Celou jeho kariéru totiž provázely konflikty. Stěžoval si na nadřazené, šikanoval podřízené... Neschopnost vyjít s lidmi byla zřejmě také jednou z příčin, proč šla jeho vědecká kariéra strmě dolů. Nakonec skončil jako knihovník v knihovně ústavu experimentální medicíny v Praze Krči.

„Oslovil jsem dva lidi v Olešnici, ale vzkázali mi, že o té době vůbec nechťejí mluvit,“

V odpadu někdejšího Jelínkova pracoviště se válí světla operačního sálu: jaké pokusy na zvířatech tam asi probíhaly? A jakou práci tam vykonával Stanislav Jelínek mladší?

Foto Právo – Jan Handrejch

uvedl Zdeněk Drašnar. Nicméně se Právu díky panu starostovi nakonec podařilo kontaktovat Janu Novou, která byla Jelínkovou příomou podřízenou ve Rzech. S rozhovorem souhlasila pouze pod podmínkou, že její jméno změníme. „Mám na to období zlé vzpomínky. Podle mě byl Jelínek psychopat. Nerada bych, aby se mi někdo mstil,“ říká stará paní.

„Přišel k nám a zabral radioaktivní laboratoř, kde jsem pracovala. Vyhodil krátce po sobě čtyři sekretářky. Každý den, když jsme přišli do práce, byl na dveřích nový zákaz: třeba mluvení s údržbáři. A bylo vidět, že se bojí. Nechodil jinak než s vystřelovacím nožem. Když šel proti nám na schodech v práci, tak ho vytáhl a mřil na nás,“ popisuje podivné vztahy na pracovišti.

Z materiálů v archivu radnice v Novém

Hrádku vyplývá, že Stanislav Jelínek ve Rzech pracoval jako vedoucí otolaryngologické laboratoře. Čím přesně se zabývala, není známo. Nicméně podle moskevské praxe a podle toho, že byl inženýrem technické fyziky se specializací na fyzikální a jadernou chemii, lze odhadnout, že šlo o diagnostické metody ve virologii, například o detekci virů radioizotopy.

Což mělo velmi blízko k tajnému výzkumu v Dolech, kde vojáci vyvíjeli protilátky proti virům použitelným v biologických zbraních a mikrobiologové chovali laboratorní zvířata, na nichž se mohly kultivované viry testovat.

Uzavřená záležitost

Že tedy měla o mladého Jelínka zájem StB, je nesporné. S přihlédnutím k tomu, že se seriál Třicet případů majora Zemana natáčel pod jejím dohledem, nelze vyloučit ani spekulaci, že by vyšetřovatelé případný zločin nadějněho vědce kryli. Jenže na výzkumu spojeném s biologickými zbraněmi začal pracovat až několik let po uzavření případu.

Stanislav Jelínek mladší na firemní oslavě ve Rzech. Dosud nepublikovaná fotografie ze soukromého archivu Jany Nové. Foto archiv Práva

A byt' se na veřejnosti oháněl nožem a vzbuzoval obavy okolí, jeho dochované dopisy svědčí spíš o submisivní povaze, která se cítí být ostatními ohrožovaná. V dopisech sestřenici Marii nazývá manželku „má paní a učitelka“. Z jejich úryvků je vidět, že ji velmi miloval: „Sám s mladou milovanou manželkou na samotě... Přes den učila malého Pětu a v noci doučovala mne... A já ji poslechl jako vždy...“

Nová rodina žila ve Rzech stejně uzavřeně, jako byl Stanislav zvyklý z Vonoklas. Jenže tentokrát nechtěně. Místo slíbeného služebního bytu v Novém Hrádku totiž dostali Jelínkovi dřevěnou chatu na strmém kopci nad laboratoří. Ležela sice jen pár desítek metrů od pracoviště, ale uprostřed ničeho: v opuštěné zatáčce silnice mezi zalesněnými kopci.

Přestože byl Stanislav zpočátku horlivým straníkem, schůze ho rychle omrzely. Zejména když na ně měl kulhat několik kilometrů pěšky přes kopec. „V podmínkách, v jakých bydlím, se s malým dítětem není možné

účastnit jakékoli jiné činnosti, natož stranické... Pokud pro mě chtějí soudruzi něco udělat, mohli by mi opravit cestu,“ stěžoval si místnímu stranickému vedení.

V roce 1974 ze strany vystoupil. Později se odstěhoval do Benátek nad Jizerou a poté do Prahy. Zemřel v roce 2002 na mozkovou mrtvici. Bylo mu 73 let. O tom, co se ve Vonoklasech oné osudné noci skutečně stalo, nikdy nemluvil. Bylo důvodem trauma oběti, nebo výčitky svědomí vraha? To už se nedozvíme.

„Z té doby nezůstal kámen na kameni. Oba tehdejší sousedé se odstěhovali. Dům koupili vzdálení příbuzní, přestavěli ho, vysázeli nové stromky a místo studny mají vodovod,“ konstatuje starosta Vonoklas Tomáš Beneš a dodává: „Vonoklasy jsou sice kvůli majoru Zemanovi známé, ale dnes už to řeší jen vináři. Pro místní jde o uzavřenou záležitost.“

Monika Kuncová
Magazín Práva

„Kolegové říkali: Dávejte si bacha, je to fyz!“ vzpomíná Jiří Trávníček, který pracoval v laboratoři Mikrobiologického ústavu ČSAV v Dolech. Foto Právo – Jan Handrejch

Obraz V. Grima z roku 1949, který se po 75 letech vrací zpět na Nový Hrádek

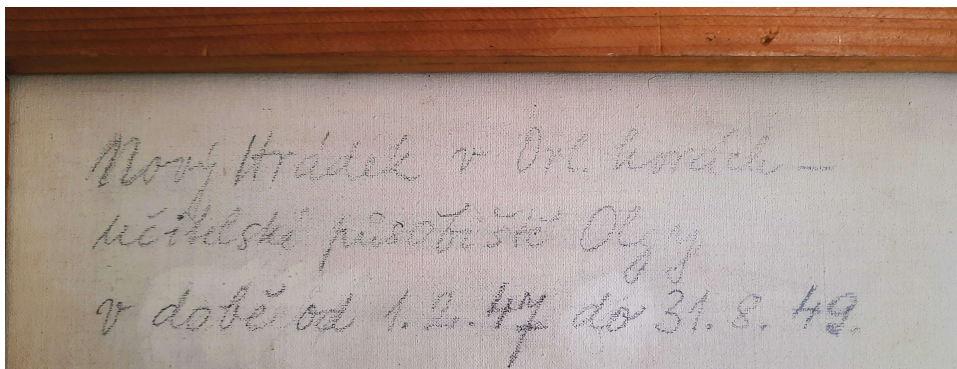
Návrat po 75 letech

Říká se, že bychom si měli občas udělat radost i sami sobě. A já si před nedávnem takovou malou, vlastně i velkou radost udělal. To bylo tak. Na internetu jsem náhodou objevil inzerát, že někdo od Kutné Hory prodává obraz Nového Hrádku. Na první pohled bylo zřejmé, že autorem je náš novohrádecký malíř Vendelín Grim.

Vendu Grima jsem znal osobně a mám na něj hezké vzpomínky. Venda byl náš soused a velký kamarád mého dědy Jana Drašnara. Vendu s Jeníkem spojovaly stejné zájmy, protože můj děda kromě toho, že vnučatům vyráběl hračky, také hrál na harmoniku a amatérsky maloval, i když množství jeho obrazů zdaleka nebylo takové jako dílo Vendy. Možná však bylo pestřejší, co témat se týče. Musím přiznat, že na Vendu nemám pouze vzpomínky hezké. Může za to jeho holičská profese. Pokaždé, když k nám přišel stříhat dědu, vzal to potom jedním šmahem a mne coby malého hošíčka představa ostříhání „podle hrnce“ přiváděla k naprostému zoufal-

ství. Dnes by mi to, vzhledem ke stavu mé vlasové pokrývky, asi tolik nevadilo. Kromě toho, že oba kamarádi blízko sebe bydleli, sousedili spolu i zahradami u lesa, kde rádi trávili chvíle zaslouženého oddechu. V roce 1967 se spolu vypravili na zájezd k moři do bulharského Sozopolu, který oba měli jako dárek k narozeninám, Venda k 60 a Jeník k 70. Z tohoto pobytu měli hodně zážitků a byl jim také inspirací k malování. Ale zpět k tomu Vendově obrazu, který jsem si před nedávnem koupil.

Na obraze je zachycen pohled na kostel sv. Petra a Pavla směrem od Klainovy ulice. S největší pravděpodobností byl namalován

Nápis na druhé straně obrazu

v roce 1949 a poté si jej jako památku na svá učitelská léta odvezla paní učitelka Olga Benešová a od jejíhož syna jsem obraz koupil já, aby se po 75 letech mohl vrátit zpět na Nový Hrádek. Že to byl pohled oblíbený, svědčí i to, že ze stejného místa jej namaloval v roce 1982 i Josef Tejkl. Ostatně se o tom můžete přesvědčit i v dnešní době, až půjdete na procházku.

Vendelín Grim

(*20. 10. 1907 †27. 9. 1980)

Venda byl občanským povoláním kadeřík-holič, pracoval také ve Velorexu, promítal v biografu, ilustroval obecní kroniku, působil v Sokole a místním ochotnickém spolku. V katalogu k výstavě obrazů, která se uskutečnila v Rychnově nad Kněžnou ve dnech 17. – 31. 8. 1980 našeho Vendu, jak mu všichni říkali, představil komentátor ČST Praha pan Ivan Malík takto: „Venda Grim se narodil roku 1907 v Novém Hrádku. Zde také navštěvoval obecnou a pak měšťanskou školu v letech 1919 až 1922. Měl to štěstí, že jeho učitel kreslení Josef Kult podpořil jeho mimořádný talent a zájem o malování. Touha malovat už ho neopustila. Věnoval se mu i později ve svém občanském povolání. Výtvarné umění mu učarovalo. Stále vyhledával nové vzory, seznamoval se s novými malířskými díly a nacházel v nich poučení pro další své pokusy. Absolvoval odborné kursy, z nichž, zvláště ve svých začátcích,

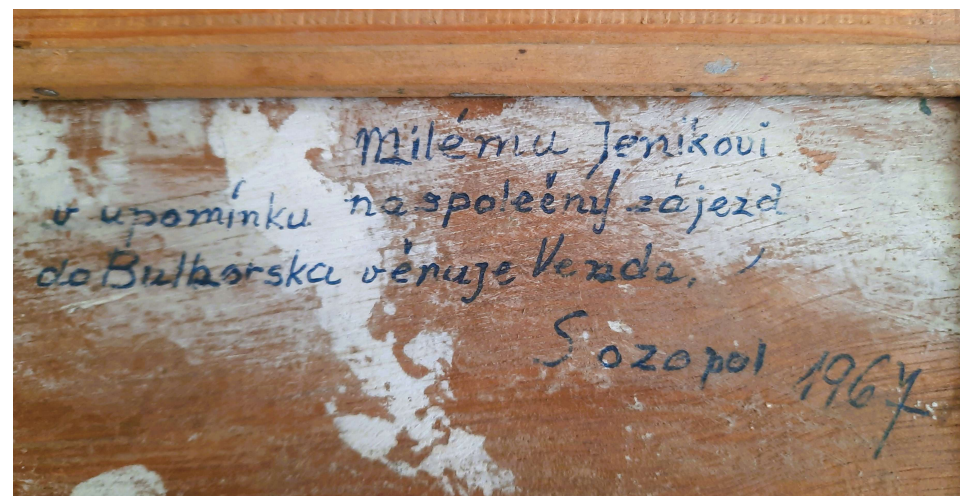
vzpomíná ten, který vedl akademický malíř Václav Nedbal. Tento kurs dal jeho vývoji možnost hlubšího pochopení výtvarného umění, které pak tím usilovněji studoval při každém setkání s uměleckým dílem minulosti i současnosti. Toužil studovat výtvarné umění na akademii. Bohužel léta 1938/39 se postavila do cesty reálné možnosti být tam přijat. Přestože jeho plán a životní cíl se mu tehdy zhroutil, pracoval tento malíř – samouk houževnatě, samostatně dál, vyvíjel se svým vlastním směrem a šel vlastní cestou v citlivém zobrazování svého kraje. Do každého obrázku vkládá svou lásku k východním Čechám, Podorlicku, Novohrádecku a Vysočině. Ve Vendovi Grimovi vyrostl a vyzrál malíř, který svými díly nám přiblížil zdejší kraj. Jeho obrazy probouzejí v nás znovu a znovu lásku k domovu, k rodnému kraji.“

J. Drašnar (vlevo) s V. Grimem u Černého moře (1967)

V. Grim - Sozopolské pobřeží (1967)

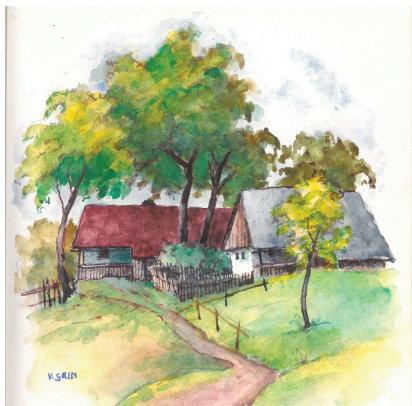

Věnování z druhé strany obrazu

Jan Drašnar (*1. 2. 1898 †22. 8. 1976).

Jeník se narodil na sklonku 19. století v rodině lesního dělníka. Ke stolu jich usedalo osm a tu nebylo možno mluvit o blahobytu. Však láska maminky, starost otcova, romantická krajina s krásnými lukami a hlubokými

lesy naplnila mu dětství krásou, která měla vliv na jeho další vývoj. Jako čtrnáctiletý nastoupil do učení u obuvnického mistra, od něhož však záhy odešel a začal pracovat v jedné ze zdejších tkalcoven. Zde setrval až do doby, kdy byl povolán do aktivní vojenské

V. Grim - Ilustrace z novohrádecké kroniky (1978)

V. Grim - Ilustrace z novohrádecké kroniky (1979)

V. Grim - Podzim (1950)

V. Grim - Pohled na kostel (1972)

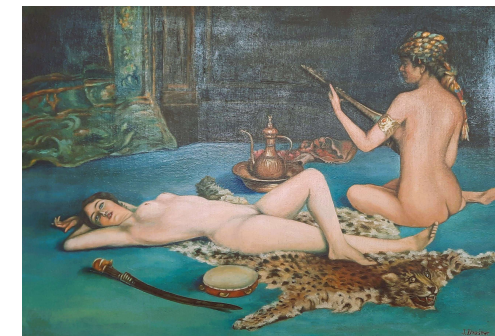
Obrázek Josefa Tejkla (1982)

Současný pohled na Klainovu ulici a kostel (2023)

J. Drašnar - Košík s ovocem (1948)

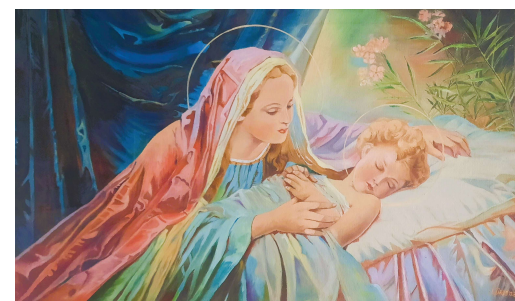
J. Drašnar - Múzy (1953)

J. Drašnar - Lesní zátíší (1955)

Reklama promítaná v biografu (1947)

J. Drašnar - Panna Maria s Ježíškem (1963)

Hračky od J. Drašnara (1972)

J. Drašnar přes svou ševcovnou v Sokolské ulici čp. 43 (1975)

J. Drašnar - Noční bouře na Černém moři (1968)

služby. Z války se vrátil zdrav. Následně odjel na Slovensko do Nových Zámků, kde nejdříve pracoval jako dělník při výrobě cementových tašek. Po nějaké době se vrátil k ševcovině a

tomuto řemeslu zůstal věren až do své smrti. V Nových Zámcích poznal i moji babičku Anežku, která tu sloužila u sedláka a shodou okolností pocházela rovněž ze zdejšího kraje – nedalekých Libchvíř. Založili si rodinu a žili spokojeně až do osudného roku 1938, kdy pod tlakem politických událostí se vrátili zpět do Čech, do svého milovaného Nového Hrádku a zde zůstali po celý svůj život.

Bc. Zdeněk Drašnar

Certifikát o absolvování mistrovské zkoušky J. Drašnara (1942)

Myslivecké okénko

Na tradiční vycházce před koncem starého roku jsme se tentokrát sešli 30. 12. 2023. Na závěr jsme si opekli vuřty.

Dne 24. 2. 2024 jsme uspořádali tradiční, již 17. myslivecký ples. Ten letošní byl zahájen a posléze zpestřen několika vstupy trubačů - manželů Vamberských. K tanci hrála osvědčená skupina Styl z Nového Města n. Metují. Na žádném z našich plesů doposud nechyběla bohatá tombola s typicky mysliveckými cenami a tak tomu bylo i letos. Jako hlavní cenu jsme pro tento rok vybrali daňka evropského. Další místa předních a ryze mysliveckých cen byla obsazena kolouchem jelena dybowského, několika divokými prasaty, srnčetem či bažanty.

Zvěřinová však nebývá jen tombola, ale i kuchyně. Na účastníky plesu čekala výtečná nabídka jídel - jelení plátek, myslivecká směs, kančí pečeně nebo jelení svíčková. Děkujeme všem, kteří se na organizaci letošního plesu podíleli. Dále také díky sponzorům, příznivcům myslivosti a vám, kteří jste si tento zážitek nenechali ujít. Těšíme se na setkání i na tom příštím v roce 2025.

Dne 1. 3. 2024 dopoledne bylo všímavými lidmi nahlášeno, že do požární nádrže v N. Hrádku spadlo srnče. Záchranu srnčete provedl Jaroslav Špreňar v součinnosti s hasiči (R. Štěpán), kteří poskytli deku pro zachráněné srnče. Vše dobře dopadlo a srnče bylo navráčeno do přírody. Celou událost fotograficky zachytil starosta Z. Drašnar, kterému byla událost nahlášena.

Pokud bude někdo svědkem podobné události, kontaktujte prosím předsedu MS Jaroslava Špreňara 775 296 506

nebo hospodáře MS Ing. Michaela Hálu 736 653 367.

Ohlédnutí za hasičským rokem 2023

Vážené sestry, bratři a vážení příznivci hasičského sboru, dovolte abych Vás ve zkratce seznámila s děním našeho sdružení za rok 2023.

Naše členská základna se i nadále drží v celkem hojném počtu členů, a to 83 včetně dětí. Bohužel nás v tomto roce opustili dva dlouhodobí členové, a to bratr Mojmir Kopecký a bratr Josef Šotola. V době, kdy vychází tento příspěvek, se k našim zemřelým členům bohužel přidal ještě bratr Josef Rázl. Věnujme jim tedy tichou vzpomínku a poděkování za dlouholetou práci a členství v našem sboru. Rodinám a příbuzným upřímnou soustrast.

Jarní měsíce patří neodmyslitelně sběru kovového odpadu a údržbě našeho zázemí a prostor. Téměř s pravidelností se každé pondělní odpoledne věnuje údržbě zařízení a vybavení v místní zbrojnici. Do nových skříní jsme vytřídili materiál, dokumenty a vše uvedli do přehledného pořádku. Na hasičském cvičišti nás opět čekaly práce na obnově břehů osázených zelení a současně upevnění plachty, která zabráňuje prorůstání plevele. Prořezávání keřů v našem městysi a jejich následné odvezení na kopec Šibeník, spolu s odvozem kovového odpadu, bylo také součástí jarních prací.

Do náplně činnosti našeho sboru patří také preventivně výchovná činnost tzv. osvěta. Prohlédnout si naši zbrojnici a spolu s výkladem se o hasičské práci něco dozvědět měli možnost i děti ze sousední obce Tis, kde strávili pár dnů v době letních prázdnin. Bratr Milan Holinka a Jan Kratochvíl nechali zúčastněné vyzkoušet zásahové oděvy, ukázat

dýchací přístroje a nahlédnout do vozového parku sboru. K prohlídce naší Tatry se dostali i malí účastníci již tradičního letního hasičského tábora v Kamenci. Zde své znalosti, dovednosti a šarm spolu se zajímavým výkladem dětem předvedli bratr Radim Štěpán a bratr Milan Holinka.

Naši mladí hasiči se pak se stálou pravidelností scházejí v hasičském kroužku každé pondělní odpoledne. Věnují se zde nejen hasičským znalostem a dovednostem, ale i výtvarnému umění s náplní požární techniky. Spoustu času také tráví na hasičském cvičišti, kde trénují svoji fyzickou zdatnost a přípravu na hasičské soutěže.

Co se týče kulturní náplně našeho sboru, je zde nutno připomenout blahopřání našim ženám ke Dni matek a poděkování a gratulace našim členům k jejich významným jubileím.

Začátek roku již tradičně patří hasičskému bálu. Stavostrojka a skupina ANTRÉÉ, krásná předtančení, výzdoba a bohaté občerstvení bylo vždy zárukou velké návštěvnosti a oblíbenosti našeho plesu.

Nebylo tomu jinak ani v loňském roce. Touto cestou bychom rádi poděkovali všem sponzorům za krásné ceny do tomboly, všem kteří se podíleli na veškerých přípravách plesu a v neposlední řadě vám všem účastníkům a příznivcům plesu.

V časovém horizontu roku

jsme pokračovali dubnovým zajištěním občerstvení pro firmu KADEN při Dni otevřených dveří v jeho prostorách. O tři měsíce později nás čekaly přípravy na poutové opékání. Sobotní krásné počasí, zajímavý program za účasti dechové hudby Stavostrojky, kapely Eagle-Eye-Tarja tribute, střelnice, houpačky a bohaté občerstvení přilákalo mnoho návštěvníků. Opět velmi vydařená akce.

V letních dnech jsme navštívili setkání hasičské techniky a hasičů na letišti Příbyslav u Havlíčkova Brodu s názvem PYROCAR 2023. Bylo zde opravdu na co koukat. Ke zhlédnutí bylo nejen historické, ale i nejmodernější hasičské vybavení. Spousta dobrého jídla a pití spolu s koncertem známého zpívajícího hasiče Dana Moravského, celý výlet jen podtrhl. Neodmítáme ani pozvání na účast na nejrůznějších slavnostních akcích okolních sborů, na které jsme zváni.

Bylo nám potěšením být součástí oslav 110 let od založení sboru v Blažkově. Nechyběla zde soutěž v požárním útoku, skákací hrad, seskok parašutistů, předvedení kočky a také předání ocenění sboru.

Pár dní na to, hnedle v sousedství bylo také rušno, konala se totiž oslava Sboru dobrovolných hasičů Slavoňov. Výstava fotografií a techniky včetně té historické, opět zasloužené předání ocenění, bohaté občerstvení a trocha hudebního okenka v podání dechové hudby Valánka a závěrem proběhla taneční zábava. I tady nám bylo velkým potěšením strávit zde krásný den.

V podzimním čase své 140leté založení sboru taktéž s celou parádou oslavili i hasiči sboru Běloves. Zde jsme vystavovali i naši Tatru, zapojili jsme se do dálkové dopravy vody, kterou jsme si předávali vědry. Ke zhlédnutí tu byli ukázky umu mládeže i dospělých. I tady byl přichystán oblíbený skákací hrad a předání ocenění spolu s naší zdravicí také nechybělo.

Součástí podzimních akcí je tradiční Drakiáda. Letos se uskutečnila v den oslav 100 let založení místní základní školy, 70 let mateřské školy a 300 let založení zdejšího kostela. I tentokrát nepřišly děti zkrátka. Sladkosti, poháry a menší dárečky udělaly všem malým

účastníkům radost.

V říjnu jsme pozvali v rámci spolupráce hasičů z Mezilesí a okrsku Mezilesí naše přátele z CZERWENSKA na návštěvu k nám, zde do Nového Hrádku. Ukázali jsme jim kostel Petra a Pavla, rozhlednu, hrad Frymburk a naši hasičskou zbrojnicí spolu s technikou.

Prosincový čas patří Mikulášské nadílce, ani letos tomu nebylo jinak. Pro nadílku a čertovské pošimráni si přišel opět hojný počet dětí. Závěr patřil, jak jinak, krásnému ohňostroji. A protože někteří nezbedníci potřebují čertovsky pošimrat trochu více, uskutecnili jsme čertovskou výpravu po městysi ještě jednou, právě na čertovský den. Adventní a vánoční čas by měl být časem poklidným a veselým. Bohužel ne všem je to dopřáno a už vůbec ne vlastní vinou. Hrůzný čin, který se stal 21. prosince nemůže nikoho nechat chladným. I naši členové stáli spolu se starostou městyse p. Zdeňkem Drašnarem 23. prosince v pravé poledne za znění kostelních zvonů před hasičskou zbrojnicí, aby uctili památku zesnulých mladých lidí, kteří se stali oběťmi střelby na filozofické fakultě v Praze. Stáli tam za nás za všechny, aby poslali tichou vzpomínku a kondolenci pozůstalým, jejich kamarádům a všem dalším, kterých se tato událost nějakým způsobem dotkla.

Naší snahou je vyhovět s požadavky a spolupracovat i s dalšími místními i přespolními spolky. Zde zmiňme zabezpečení požárních dohledů, zapůjčení našich prostor k jejich aktivitám, řízení dopravy při nejrůznějších akcích. Pokud to je jenom trochu v

našich silách, jsme neustále otevření k případné pomoci.

Další zmínka v tomto příspěvku patří výjezdovému družstvu, které letos vyrazilo k celkem 15 zásahům. Hned z kraje roku 5. ledna byla jednotka povolána k požáru sazí v obci Sněžné. Ani ne měsíc nato, 1. února, bylo nutné odstranit v obci Dlouhé dva spadlé stromy, které ohrožovaly provoz komunikace. Během roku takových výjezdů, kdy se likvidovalo popadané stromoví, absolvovala jednotka celkem šestkrát. 19. února proběhla opět v obci Sněžné technická pomoc čerpání vody. Srpnový den, nebyl příjemný pro majitele harvestoru, který se vznítil ve Sněžném. Březnový měsíc byl ve znamení záchrany osoby v bezvědomí v terénu v České Čermné. Do této obce jsme se vraceli týden nato, kdy zde naše jednotka likvidovala požár zásobníku na uhlí v místním rodinném domě. 12. dubna jsme byli nápomocni při pátrání po ztracené osobě v obci Janov. K zástavě srdeční činnosti došlo zde na Novém Hrádku 22. dubna. I zde jsme byli vyzváni k první pomoci. V této době jsme ještě neměli k dispozici AED. Dnes už však můžeme oznámit, že již zmíněný přístroj je připraven k použití. Je umístěn v hasičské zbrojnici, kde je veřejně dostupný a připraven k použití v případě nutnosti. Proběhla dvě školení zájemců ohledně jeho obsluhy spolu s ukázkou a vyzkoušení první pomoci. Školitelem byl p. Jan

Lanka z České Čermné pracující jako zdravotnický záchranář. Tímto mu ještě jednou děkujeme za krásně provedené a zajímavé školení. Osmý záříový den byli členové výjezdu povoláni k zásahu domu čp. 59 zde v Novém Hrádku. K zakouření došlo v místnosti od hořící mikrovlnné trouby. Bylo evakuováno dvanáct osob a jedna osoba byla předána do

péče ZZS z důvodu nadýchání se zplodin. Spolu s námi zasahovala jednotka HZS Dobruška a SDH Olešnice. Stejně jako i v minulých letech jsme alespoň jednou likvidovali sršň hnízdo. 13. října ve Sněžném byli za tuto pomoc rádi.

Součástí chodu jednotky jsou i aplikační cvičení. Zde stojí za zmínku 6. říjen, kdy bylo námětem takového cvičení hašení lesního požáru ve ztížených podmínkách převýšení tj. alespoň 60 až 80 metrů.

Trasa vedla z Dolů až pod hrad Frymburk. Voda byla čerpána z Olešenky a hašení probíhalo dvěma útočnými proudy "C". Současně byla procvičena komunikace na dálku, práce s osvětlovací technikou, bezpečnost práce, první pomoc při poranění končetin a následný transport. Vyhodnocení celého cvičení proběhlo na náměstí v Novém Hrádku.

Kolektiv mladých hasičů pracoval celý rok mimo letních prázdnin pilně. Zúčastnil se více než deseti soutěží (Teplice, Nížká Srbská, Bohdašín u Červeného Kostelce, Česká Metuje, Rožnov, Nahořany, Náchod-Plhov, Bezděkov, Bohuslavice, Žernov a Mezilesí) a okresního kola hry Plamen v Náchodě. V hodnocení celoročních výsledků a aktivit obsadili naši mladí hasiči v kategorii starších 1. místo.

Družstvo žen porazilo na okrskové soutěži v požárním útoku družstva z Mezilesí i Blažkova, v jehož barvách pak závodily v sedmi soutěžích Náchodské hasičské ligy i na Provodovské proudnici. V Náchodské lize obsadili celkově 4. a 5. místo, v Provodově 3. a 6. místo. Družstvo mužů se na okrskové soutěži ujalo 1. místa a v Náchodské hasičské lize obsadilo krásné 4. místo.

Jak je vidno, opět je za námi hodně odvedené práce. Je pravda, někdy je veselá více, někdy méně, někdy více náročná, někdy méně, ale pořád se setkáváme a pořád se snažíme něco budovat. Pojďme si do tohoto letošního roku popřát v první řadě hlavně hodně zdraví a ať je tento rok alespoň stejně úspěšný jako ten minulý. Vám všem hodně klidu a pohody.

Petra Přibylová
jednatelka sboru

Nedávné akce hasičů

23. 12. 2023 – nástup jednotky a techniky a minuta ticha za oběti střelby na FF v Praze

28. 12. 2023 – výroční valná hromada SDH Nový Hrádek, konaná Na Kovárně

Milan Holinka – starosta sboru – vedl celou schůzi

Petra Příbylová – jednatelka – přečetla zprávu o činnosti sboru

Vladimír Suchánek – velitel – přečetl svou zprávu velitele

Vlasta Hrubá – vedoucí mladých hasičů – přečetla zprávu za mládež

Martina Suchánková – hospodárka – přečetla zprávu o hospodaření

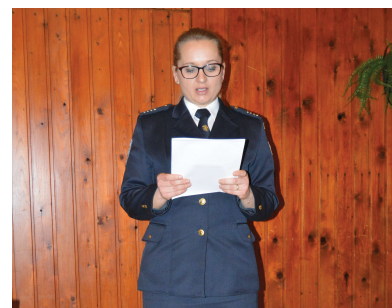
Jaroslav Rázl – revizor – přednesl své kladné hodnocení – vše OK

Mladí hasiči vyhráli celoroční soutěž vyhlášenou okresním sdružením v Náchodě o nejvíce aktivní družstvo a z rukou br. Milana Klígl - vedoucího okresní odborné rady mládeže a člena okresního výkonného výboru převzali poháry, z toho jeden putovní a finanční odměnu

Pozvání na naši schůzi přijal Bc. Zdeněk Drašnar – starosta městyse, který vyzvedl prospěšnost naší činnosti a poděkoval za spolupráci s městysem

Radka Světlíková – přečetla usnesení z výroční valné hromady

Poháry za mladé hasiče převzali Daniel, Alžbětka a Nelinka

19. 1. 2024 – školení členů výjezdových družstev na používání motorových pil v Borové zajistil a přednesl nadprap. David Bek z HZS Velké Poříčí

27. 1. 2024 – první soutěží v novém roce byl pětiboj v nafukovací hale v Teplicích nad Metují. Za naše barvy běžely dvě pětice a ta o něco lepší brala medaile za bronzovou příčku

10. 2. 2024 – Hasičský ples zpestřilo taneční vystoupení "AERIEL HOOP" z taneční školy INTIMATE POLE DANCE – na zavěšeném kruhu, a houslička NIKI z Nového Města n. M. Hlavní a velmi hodnotné ceny vylosovali z bubnu samotní návštěvníci plesu

12. 2. 2024 – školení na AED (automatizovaný externí defibrilátor), který je novou důležitou pomůckou v naší hasičské zbrojnici se uskutečnilo Na Kovárně za hodně velké účasti našich členů. Školení nám provedl záchranář Jan Lanka a všichni si zkusili nepřímou masáž srdce a práci s AED

16. 2. 2024 – Výroční valná hromada okrsku Mezilesí se konala Na Kovárně v Novém Hrádku a zprávu o činnosti našeho sboru přednesl velitel Vladimír Suchánek. Nechyběla ani hromadná fotografie všech účastníků

17. 2. 2024 – soutěž mladých hasičů v uzlování v České Metují. I zde se naši mladí neztratili a Vlád'a převzal ocenění za pěkné sedmé místo

4. 2. 2024 – naši členové výjezdového družstva vyrazili před půlnocí do obce Borová k požáru sauny ve sklepě v rodinném domě. Společně se čtyřmi jednotkami požární ochrany byl oheň uhašen a k žádnému zranění nedošlo

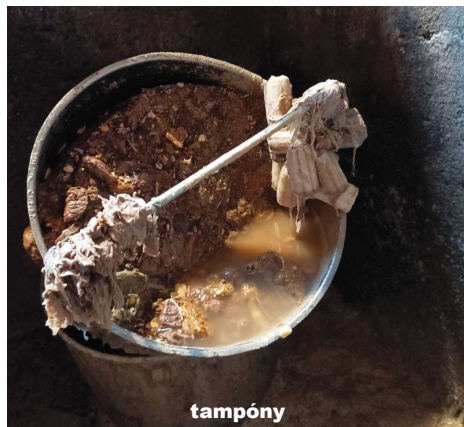
Připravila Jarmila Grimová

Hadr, Tampón, Brambora a Izokrytu barel

Pokud si někdo myslí, že se jedná o pokračování úspěšného filmu Prvok, Šampón, Tečka a Karel, tak je opravdu na omylu. V našem případě se bohužel nejedná o komedii, ale o drama, které se často odehrává v našich čističkách odpadních vod, případně v kontejnerech na separovaný odpad, nebo v odpadkových koších.

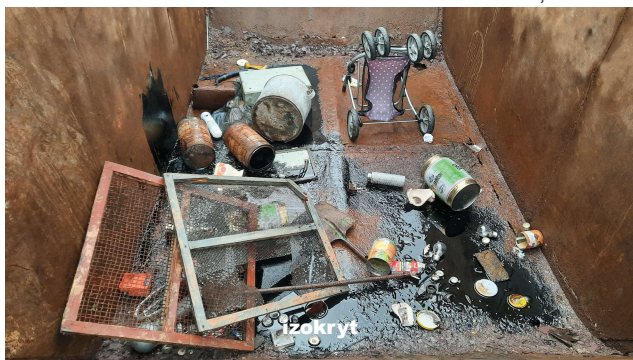

hadrý

tampóny

Přestože je náš městys uváděn jako příklad dobré praxe v odpadovém hospodářství a naprostá většina občanů svůj odpad poctivě třídí, tak se mezi námi najde pár jedinců, kteří našeho modelu zneužívají a chovají se, s odpuštěním, jako čuňata. Jak si jinak vysvětlit následující obrázky, které nejsou vůbec hezké, ale věřte mi, že ještě horší než na obrázku, je to naživo, kdy naši pracovníci musí takové počínání bezohledných jedinců napravit. Bohužel, když si někdo myslí, že jedním spláchnutím vše vyře-

izokryt

ší a hadr, tampón atd. již nikdy neuvidí, tak je opravdu hloupý. Je opravdu překvapivé, jací dokáží být někteří naši občané kouzelníci. Protože jak si jinak vysvětlit, že se v čističce kromě hadrů, tampónů, vlhčených ubrousků, brambor, mrkve a další kořenové zeleniny objeví dokonce celá salátová okurka i s igelitem. Oblíbeným zlovykem se také stává odkládání komunálního odpadu z domácností do odpadkových košů na veřejných prostranstvích, vážně sem tento odpad nepatří. Překvapující je, že dokonce někdo dokáže hodit plné plechovky Izokrytu do kontejneru na železo, tak aby se vylily a poté musel být kontejner nákladně sanován. No a dále je tu nesmrtelný problém se psími exkrementy, které potkáváme na každém kroku.

Tuším, že je to asi marné, přesto prosím ty občany, kteří nám všem ostatním takto znepříjemňují život, aby se aspoň trochu zamysleli a své chování změnili.

Bc. Zdeněk Drašnar

Dětský karneval 2024

Dětský karneval proběhl v neděli 21. ledna 2024 v hrádouské sokolovně. Moderátorem byl jako v loňském roce Lukáš Mach. O hudbu se starala zkušená dvojice DJ Petr a Petr (Petr Hlaváček a Petr Bohadlo).

Na karnevalu se podíleli - u vstupu (Bára a Šimon), s přípravou tomboly a jednotlivých soutěží pro děti a předtancování děvčata a chlapci z řad cvičenců a pomahatelů Sokola (Aďa, Háňa, Kája, Markétka, Martin, Vendulka, Verča s Adélkou) a u dalších činností (např. nafukování balonků) Honza a Lída se Zdeňkem. Všichni účinkující měli na sobě kostýmy (např. vodník, vodníčková, čarodějky, kostým Elsy, princezny, doplněné o klobouky, buřinku, jiné pokrývky hlavy). Pro nejmenší

děti byl připraven dětský koutek s klouzačkou (postaven Eliškou a Luckou). Občerstvení s dobrůtkami pro děti a dospělé zůstalo stejně výborné jako v minulých letech.

Dětského karnevalu se zúčastnilo 76 dětí v maskách, se kterými přišli jako doprovod rodiče, sourozenci, prarodiče a kamarádi. Vyhlášovalo se „čtrnáct nejlepších masek“, neboť byla velká účast při hlasování. Masky s největším počtem hlasů vyhrála dort. Děti

vyhrály ceny i v soutěžích a nakonec každé číslo masky obdrželo cenu z bohaté tomboly.

Na úvodní hudbu od DJ Petr a Petr bylo uděláno velké kolo všech dětí v maskách, rodičů a účinkujících, tzv. promenáda masek. Následovalo společné focení. V průběhu odpoledne byly vyhlášeny čtyři soutěže. Na hudbu - ptačí tanec, mňam mňam Bubík nebo letkis tanec, měla děvčata připraveno předtančení, které mělo velký úspěch. První sou-

těžní disciplínou byla „škatulka“, druhou soutěžní hrou skládání jakékoliv létací papírové skládačky za pomoci rodičů, prarodičů a následné vypouštění po délce tělocvičny. Mezi soutěžemi byly vhozeny do tělocvičny nafukovací balóny. Třetí disciplína byla soutěž čtyř družstev v nošení pingpongového míčku na lžici. Poslední soutěžní individuální disciplínou bylo pití limonády brčkem dlouhým 1 metr, pro velký úspěch měla soutěž čtyři kola.

Maskou s nejvyšším počtem hlasů se stala maska „zubní pasta Curoprex“, následovaná maskou „ducha s oranžovou věcí na hlavě“, miminko „Olaf“ a Anděl.

Na závěr si rodiče s dětmi zatančili na píseň Svaz českých bohémů od Wohnoutů.

Radka Machová

Ohlédnutí za XVI. VŠESOKOLSKÝM SLETEM 2018

V letošním roce nacvičuji s dětmi svůj druhý slet, při vzpomínce na můj první slet v roce 2018 mám pocit „hezkého“:

- sletový průvod Prahou z Václavského náměstí na Staroměstské náměstí, přes místa kde běžně jezdí tramvaje,
- vnitřní prostory stadionu Edenu Aréna (vyznat se odkud kam jít, kde je východ),
- hrdost na cvičící děti (nejvíce na „své“ – hrádouské),
- atmosféra při sletových vystoupeních župních a v Praze,
- Sokol Gala - neskutečné umění sportovců v O2 aréně,
- radost účastníků (hlavně dětí), když se viděli v celostátní televizi,
- úžasní rodiče cvičících dětí (jejich pomoc, trpělivost, čas strávený společně v Praze).

No, mráček se objevil. Po příjezdu do Prahy a přesunu z Hlavního nádraží na ubytování byl ukraden mobil v tramvaji. Na konci pobytu v Praze odřeně koleno.

Nyní při pohledu na fotografii dětí ve sletovém oblečení před 6 lety žasnu, jak děti vyrostly, když je nyní potkávám.

Zapomněla jsem, jak bádám ve skladbě, opakování a opravy (tzv. drill) s dětmi jednotlivých částí dokola a stále, organizační záležitosti ať už objednávání úborů, sestavení celků, program sletových vystoupení a dnů v Praze.

A názor sestry Lidušky Martinkové, zkušené sletové cvičitelky a cvičenky:

Atmosféra sletů se nedá úplně popsat. Přináší ji cvičenci a hlavně ohlas diváků. Slety nejsou soutěžení. Je to spolupráce, setkávání,

zážitek soudržnosti, zážitek z kulturního vystoupení a náboje jednotlivých skladeb. Je to pro mě adrenalin od výběru skladeb na předváděcím prvním vystoupením na Vinohradech, každé pitvání v popisech, předávání sklady po částech cvičencům, řešení problémů. Z posledního sletu 2018 je můj silný zážitek, že chlap, táta děvčete, mi v Praze při setkání po vystoupení v Edenu děkoval a měl slzy v očích.

Cvičící děti vzpomínají na SLET se slovy: byla to sranda a líbilo se mi, že jsme byli na Nově, návštěva McDonaldu, zážitek na celý život.

Radka Machová

Rok 2023 na rozhledně a v infocentru na Šibeníku

V roce 2023 navštívilo rozhlednu a infocentrum na Šibeníku 23 tisíc osob. Z hlediska návštěvnosti jsme se tak umístili v první čtvrtině ze všech informačních center v České republice. V rámci okresu Náchod jsme pak byli na krásném 6. místě za Adršpachem (3. místo v ČR), Českou Skalici, Ratibořicemi, Náchodem a Novým Městem nad Metují. Až daleko za námi se umístila infocentra v Broumově, Jaroměři, Červeném Kostelci nebo v Hronově.

V turistickém informačním centru na Šibeníku je v prodeji přes 90 druhů především reklamních předmětů. Největší zájem je o pivo Frymbulín, které nelze jinde koupit, a dále o pohlednice, turistické vizitky, magnetky, dřevěné turistické známky, limonádu Frymbulínku, trojhránky a sušenky a také o velmi dobrou medovinu. Prodalo se zde také 67 regionálních knih a brožur. Mnoho Hrádováků, ale i lidí z širokého okolí, využívá možnost zakoupení reklamních předmětů jako originálních dáreků.

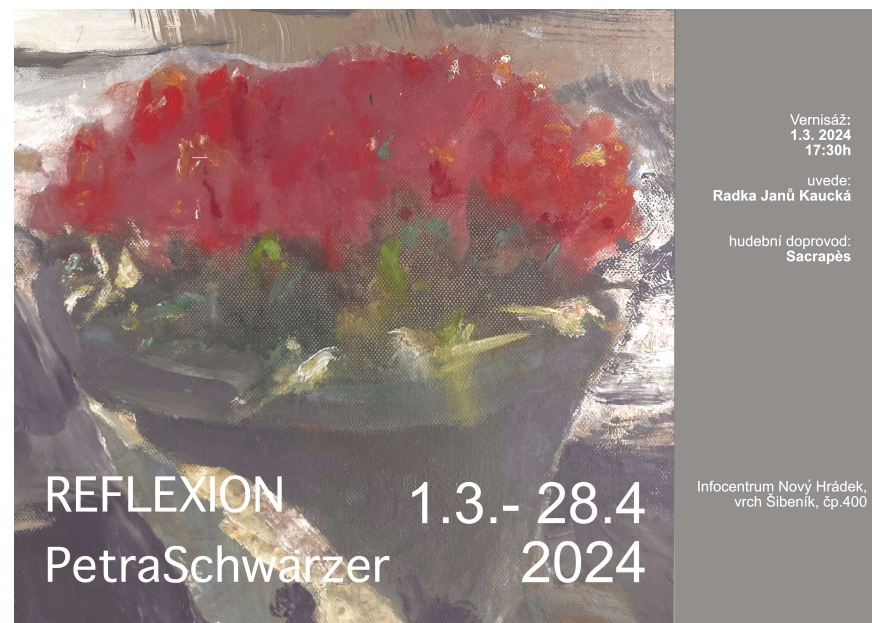
Infocentrum slouží také jako galerie, kterou ročně navštíví tisíce osob. V průběhu roku 2023 zde proběhlo šest výstav, přičemž u některých byla i pěkná vernisáž. Konkrétně se

jednalo o:

- Výstavu fotografií z Náchodska fotografa Miroslava Holčí
- Obrazy klientů pobytového střediska v Kostelci nad Orlicí - My z jiných koutů světa
- Obrazy malířky Radky Janů Kaucové
- Výtvarné práce dětí z naší mateřské školy na téma VODA
- Dřevořezby mlýnů na Zlatém potoce od Josefa Noska
- Výtvarné práce žáků z naší základní školy.

Pro rok 2024 je naplánováno šest výstav vždy po dvou měsících. Pokud by někdo měl zájem o výstavu svých prací v infocentru, nejbližší volné termíny jsou v lednu - dubnu 2025.

Ing. Pavel Sobotka

REFLEXION
Petra Schwarzer

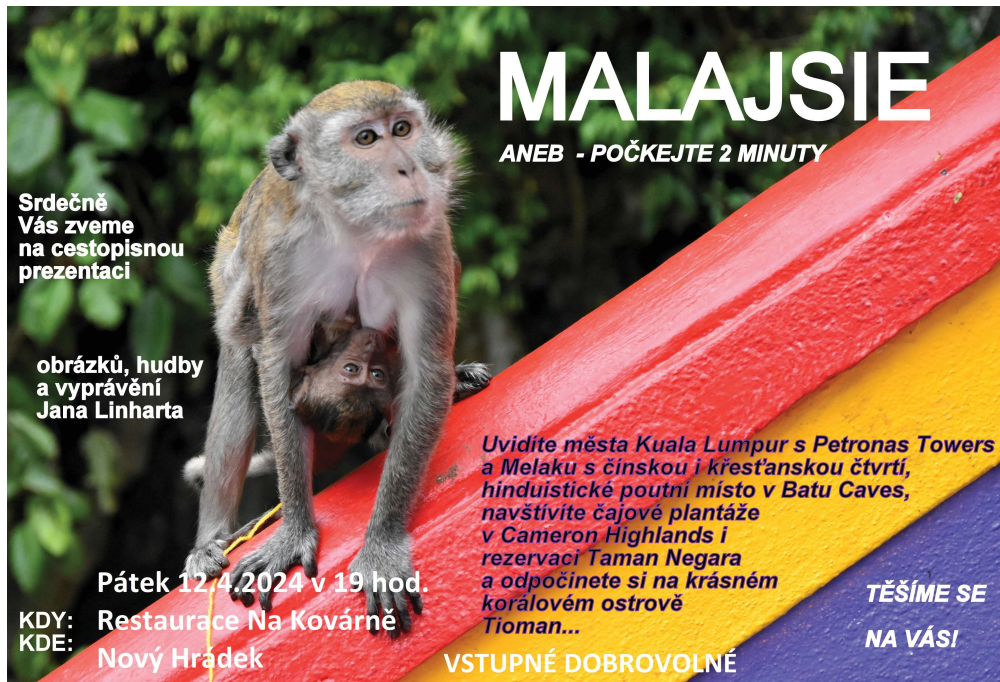
1.3.- 28.4
2024

Vernisáž:
1.3. 2024
17:30h

uveče:
Radka Janů Kaucá

hudební doprovod:
Sacrapés

Infocentrum Nový Hrádek,
vrch Šibeník, čp.400

MALAJSIE

ANEB - POČKEJTE 2 MINUTY

Srdečně
Vás zveme
na cestopisnou
prezentaci

obrázků, hudby
a vyprávění
Jana Linharta

Uvidíte města Kuala Lumpur s Petronas Towers
a Melaku s čínskou i křesťanskou čtvrtí,
hinduistické poutní místo v Batu Caves,
navštívíte čajové plantáže
v Cameron Highlands i
rezervaci Taman Negara
a odpočínáte si na krásném
korálovém ostrově
Tioman...

Pátek 12.4.2024 v 19 hod.
KDY: Restaurace Na Kovárně
KDE: Nový Hrádek

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

TĚŠÍME SE
NA VÁS!

ZROZEN V OHNI

UMĚLECKÝ
KOVÁŘ
MIROSLAV PERNICKÝ

VÝSTAVA V INFOCENTRU NOVÝ HRÁDEK
- VRCH ŠIBENÍK Č.P. 400
OD 30. 4. - 28. 6. 2024

VERNISÁŽ VÝSTAVY 30. 4. 2024 V 17.30 HODIN
HUDEBNÍ DOPROVOD JAROMÍR NO & CO

52. ročník festivalu komorní hudby
Camerata Nova
Náchod

koncerty neprofesionálních komorních sdružení,
instrumentálních i vokálních těles

6. - 19. 5. 2024
WWW.CAMERATANOVA.CZ

6. 5. 2024, 19 hod., Městské divadlo Dr. Josefa Čižka, Náchod
7. 5. 2024, 19 hod., Kostel sv. Jakuba Většího, Ruprechtice
11. 5. 2024, 18 hod., Kostel Nanebevzetí Panny Marie, Česká Škalice
12. 5. 2024, 16 hod., Kostel sv. Apoštolů Petra a Pavla, Nový Hrádek
14. 5. 2024, 19 hod., Kostel sv. Jakuba, Červený Kostelec
18. 5. 2024, 19 hod., Kostel Nejsvětější Trojice, Nové Město nad Metují
19. 5. 2024, 19 hod., Kostel sv. Vavřince, Náchod

ROSTISLAV BARTOŇ
s objektivem po stopách
VOLNĚ ŽIJÍCÍCH ZVÍŘAT

poutavé povídky s projekcí autorových fotografií, dobrodružství a neuvěřitelné zážitky z divoké přírody

KINO NOVÝ HRÁDEK
v úterý 4.6.2024 od 18 hod.

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

Městys Nový Hrádek Vás srdečně zve na
SETKÁNÍ SENIORŮ

kino na Novém Hrádku
sobota 25. května 2024 od 10:00 hodin

V rámci programu vystoupí hudební skupina Schola a další
účinkující z Nového Hrádku.

Těšíme se na Vás! Oběd zdarma zajištěn.

MAS POHODA venkova, z.s. ve spolupráci
s městysem Nový Hrádek pořádá:

KOMUNITNÍ
VENKOVSKÉ TÁBORY

TERMÍNY:

22. 07. - 26. 07. 2024
29. 07. - 02. 08. 2024
05. 08. - 09. 08. 2024
12. 08. - 16. 08. 2024

☀ Přihlašování dětí na úřadu městyse Nový Hrádek
v rámci úředních hodin do 15. 04. 2024

☀ Pro více informací kontaktujte úřad městyse
☎ 491 478 456

Spolufinancováno
Evropskou unií

OBLASTNÍ VŠESOKOLSKÝ SLET

Nový Hrádek – hřiště u sokolovny

8. 6. 2024 od 14 hodin

Těšit se můžete na 9 skladeb a 500 vystupujících.

Hudební doprovod zajistí dechová hudba Stavostrožka.

Občerstvení zajištěno.

Pořádá: T. J. SOKOL NOVÝ HRÁDEK A MĚSTYS NOVÝ HRÁDEK

Plánované akce v nejbližší době

pátek	12. 4. 2024	MALAJSIIE - cestopisná prezentace - na Kovárně v 19:00
úterý	30. 4. 2024	Vernisáž výstavy uměleckého kováře - Infocentrum v 17:30
sobota	4. 5. 2024	Pouť do Vambeřic - v 6:00 od kostela
sobota	11. 5. 2024	Pochod Hrádouská vařečka - od 7:00 od sokolovny - 41. ročník
neděle	12. 5. 2024	koncert v rámci festivalu Camerata nova - v kostele v 16:00
sobota	25. 5. 2024	Setkání seniorů - od 10:00 v kině
úterý	4. 6. 2024	Rostislav Bartoň - promítání fotografií - v kině v 18:00
sobota	8. 6. 2024	OBLASTNÍ VŠESOKOLSKÝ SLET - hřiště u sokolovny v 14:00

Společenská kronika

leden - březen 2024

Naši nejstarší občané oslavili narozeniny:

Šritrová Milada	90 let	Lepš Josef	74 let
Hlaváčková Jiřina	79 let	Michl Pavel	78 let
Říhová Jaroslava	76 let	Hánlová Marie	91 let
Suchánková Helena	83 let	Kozáková Hana	72 let
Gančarčíková Marie	73 let	Škoda Jiří	73 let
Hudek Zdeněk	71 let	Dušíánková Jiřina	77 let
Fišerová Miloslava	86 let	Bartoš Josef	73 let
Jirmanová Božena	86 let	Kotyška Josef	86 let
Beková Zdeňka	84 let	Dufková Vlasta	72 let
Kozák Věroslav	72 let	Štěpánová Stanislava	80 let
Hejzlar Miroslav	72 let	Stříteská Lenka	75 let
Klamtová Vlasta	86 let	Grymová Marie	79 let
Větrovská Věra	75 let	Duška Josef	74 let
Šafránek Pavel	74 let	Řeháková Anna	89 let
Školník František	78 let	Řehák Pavel	72 let
Bajer Zdeněk	76 let		

Všem jubilantům přejeme pevné zdraví, dostatek životního elánu, optimismu a ještě hodně spokojených a šťastných let v našem městysi.

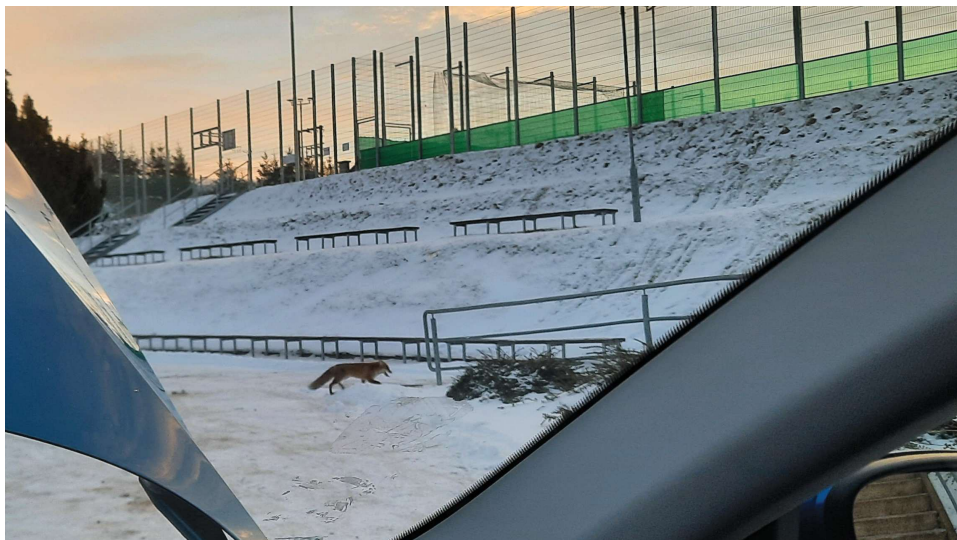
Zemřel:

Josef Rázl

Vzpomínáme...

Kdo si nepřeje být uváděn v této rubrice, kontaktujte prosím Úřad městysu Nový Hrádek osobně, případně mailem: uradmestyse@novy-hradek.cz nebo telefonicky: 491478456.

Důkaz, že lišky na Novém Hrádku nedávají dobrou noc, ale dobrý den...

FRYMBURSKÉ OZVĚNY

čtvrtletní zpravodaj Městyse Nový Hrádek, Náměstí 28, 549 22 Nový Hrádek, IČ: 00272884,
zapsán do evidence periodického tisku Ministerstva kultury ČR
pod evidenčním číslem MK ČR E 10519

- Z příspěvků sestavili Ing. Jiří Hlaváček a Mgr. Hana Hlaváčková
- Stálí dopisovatelé: Anna Marková, Bc. Zdeněk Drašnar, Bc. Jarmila Drašnarová, Ing. Pavel Sobotka, Petra Příbylová, Jarmila Grimová, Jiří Hlaváček (st.), Lidmila Martinková, Jeronym Holý (st.), Ing. Jeronym Holý, Pavel Bohadlo, Zlatko Hála, Ing. Radka Machová
- Stálí fotografové: Petr Lemfeld, Ing. Jiří Hlaváček, Zlatko Hála, Jarmila Grimová
- Obálka: Stezka skřítky Frymbulína, okruh U Hranic, foto Zdeněk Drašnar
- Tisk: Jana Wolfová, Vrchoviny, náklad: 350 výtisků. Číslo vyšlo 19. 3. 2024
- Příští číslo vyjde pravděpodobně v červnu 2024
- Příspěvky, prosíme, zasílejte mailem na adresu redakce: jirka.hla@tiscali.cz.
- **Příští uzávěrka bude 3. 6. 2024 – později dodané příspěvky nebudou zveřejněny.** Redakce si vyhrazuje právo na krácení, případně neuveřejnění příspěvku. Obsah nemusí vyjadřovat postoj redakce.
- Publikování nebo další šíření obsahu tohoto zpravodaje je možné jen s předchozím souhlasem redakce.

FRYMBULÍNOVY PŘÍBĚHY

PRVNÍ OPRAVDOVÝ NOVOHRÁDOUSKÝ KOMIKS

KRESLÍ: JARMILA HALDOVÁ

PÍŠE: ZDENĚK DRAŠNAR

V české literatuře máme dlouholetý spor: jsou Rukopisy královédvorský a zelenohorský (RKZ) padělky, nebo pravé staročeské památky? Protože Frymbulín přesně ví, jak to celé bylo a chce ve věci udělat jednou pro vždy jasno, tak na hrad Frymburk svolal tiskovou konferenci, na které vše vysvětlil. Redakce FO při tom byla také.

To bylo tak. O prázdninách roku 1817 do hájovny pod Frymburkem k hajnému Netrestovi přijeli na letní pobyt dva kamarádi – Václav Hanka a Josef Linda. Netrvalo dlouho a seznámili se s Frymbulínem. Léto bylo deštivé a na výletování to nebylo. Mladí muži se tak věnovali prozkoumávání hradních zákoutí, kostelní věže apod.

Výsledek na sebe nenechal dlouho čekat. Frymbulín společně s Vaškem a Pepou při úspěšném bádání našli prastaré rukopisy - významné památky z počátku české literatury. „Podle naleziště budeme tyto pergamenové sešitky nazývat Rukopisem novohrádeckým (RNH) a Rukopisem frymburským (RF)“, křičel šťastný Václav.

„To nám nikdo neuvěří, že jsme obě takové vzácnosti našli na Novém Hrádku“, pravil pragmaticky Frymbulín, „musíme vymyslet něco důvěryhodného“. A jak řekl, tak se stalo. Legenda o RKZ byla na světě. Václava a Pepu si v hájovně oblíbili natolik, že když se hajného dcerám narodily dvě holčičky, tak dostaly jména Hanka a Linda.